

UAB „Laimos ir Ginto projektai“
Įmonės kodas:251462740
Adresas P.Butlerienės g. 14, 68308 Marijampolė
Tel. +370-343-92313
El.paštas: info@lgprojektai.lt

<i>Projektuojamo paveldo objekto duomenys</i>	TEISININKO, VISUOMENĖS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS ŪKINIS PASTATAS u.k. NKV registre 41258; u.nr. NT registre 1892-7004-5030
<i>Techninio projekto pavadinimas</i>	SANDĖLIAVIMO PASKIRTIES PASTATO (TEISININKO, VISUOMENĖS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS ŪKINIS PASTATAS u.k. NKV registre 41258) VAIČAIČIO G. 16, MARIJAMPOLĖJE, KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS
<i>Projekto Nr.</i>	2301-00,01-TP
<i>Etapas:</i>	TECHNINIS PROJEKTAS
<i>Statinio kategorija:</i>	YPATINGASIS STATINYS
<i>Statybos rūšis:</i>	KAPITALINIS REMONTAS
<i>Statytojas (užsakovas):</i>	MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖ, į.k.: 111100960, J. Basanavičiaus a. 1, LT-68307 Marijampolėje, tel. (8343) 90011; e-mail: administracija@marijampolėje.lt
<i>Laida:</i>	0
<i>Bylos Nr.:</i>	10
<i>Dalis:</i>	PASIRENGIMAS STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS (SO)
<i>2023, rugpjūčio mėn. Projekto parengimo metai, mėn.</i>	

<i>Direktorius</i>	Robertas Levickas
<i>Projekto vadovė</i>	Dalia Laurinaitienė Atestato Nr. A1428, NKAS at. Nr.: 0794

SANDĖLIAVIMO PASKIRTIES PASTATO (TEISININKO, VISUOMENĖS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS ŪKINIS PASTATAS u.k. NKV registre 41258) VAIČAIČIO G. 16 , MARIJAMPOLĖJE, KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS
PROJEKTO SUDĖTIS

ŽYMUO	PROJEKTO DALIES PAVADINIMAS	BYLOS NR.
2301- 00,01-TP-BD	BENDRIEJI DUOMENYS	1
2301- 00-TP-SP	SKLYPO PLANAS	2
2301- 01-TP-SA	STATINIO ARCHITEKTŪRA	3
2301- 01-TP-SK	STATINIO KONSTRUKCIJOS	4
2301- 01-TP-VN	VANDENTIEKIS IR BUITINĖS NUOTEKOS	5
2301- 01-TP-ŠV	ŠILDYMAS VĒDINIMAS	6
2301- 01-TP-E	ELEKTROTECHNIKA	7
2301- 01-TP-GSS	GAISRO APTIKIMAS IR SIGNALIZAVIMAS	8
2301- 01-TP-AS	APSAUGINĖ SIGNALIZACIJA	9
2301- 01-TP-SO	PASIRENGIMAS STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMAS	10
2301- 01-TP-SSK	STATYBOS SKAIČIUOJAMOJI KAINA	11

0	2023-08	TECHNINIS PROJEKTAS		
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS IR IŠLEIDIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)		
Atestato Nr.	Projektuotojas: L&G UAB "LAIMOS IR GINTO PROJEK-TAI" , į.k. 251462740; P. Butlerienės g.14, Marijampolė; tel.nr.: +370 343 92313; e.p.: info@lgprojektai.lt		Kultūros paveldo objektas: TEISININKO, VISUOMENĖS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS ŪKINIS PASTATAS (u.k. NKV registre 41258)	
			Projekto pavadinimas: SANDĖLIAVIMO PASKIRTIES PASTATO (TEISININKO, VISUOMENĖS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS ŪKINIS PASTATAS u.k. NKV registre 41258) VAIČAIČIO G. 16 , MARIJAMPOLĖJE, KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS	
A1428	PV	D. Laurinaitienė		Dokumento pavadinimas: PROJEKTO SUDĖTIS
0794	PDV	D. Laurinaitienė		
Kalbos Trump.: LT	Statytojas/užsakovas: MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖ , i. k. 111100960		Dokumento žymuo: 2301-00,01-TP-BD-PS	
				Lapas
				Lapų
				1
				1

PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO DALIS**SO BYLOS DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS**

Dokumento žymuo	Lapų sk.	Laida	Dokumento pavadinimas	Pastabos
			Tekstinė dalis	
	1	0	Viršelis	
2301-00,01-TP-BD-PS	1	0	Projekto sudėtis	
2301-01-TP-SO.BSŽ-01	1	0	SO bylos dokumentų sudėties žiniaraštis	
2301-01-TP-SO.AR-01	37	0	Aiškinamasis raštas	
			Brėžiniai	
2301-01-TP-SO.B-01	1	0	Statybvietės planas M 1:500	

0	2023-08	Statybą leidžiančiam dokumentui gauti			
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS IR IŠLEIDIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)			
Atestato Nr.	Projektuotojas: L&G UAB "LAIMOS IR GINTO PROJEKTAI" , į.k. 251462740; P. Butlerienės g.14, Marijampolė; tel.nr.: +370 343 92313; e.p.: info@lgprojektai.lt		Kultūros paveldo objektas: TEISININKO, VISUOMENĖS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS ŪKINIS PASTATAS (u.k. NKV registre 41258)		
			Projekto pavadinimas: SANDĖLIAVIMO PASKIRTIES PASTATO (TEISININKO, VISUOMENĖS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS ŪKINIS PASTATAS u.k. NKV registre 41258) VAIČAIČIO G. 16, MARIJAMPOLĖJE, KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS		
A1428	PV	D. Laurinaitienė	SO BYLOS DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS	Laida	
Kval. dok. Nr.	Individualios veiklos vykdymo pažyma Nr.675528 Tel. +370 605 90045, el. paštas irenuka@yahoo.com			0	
1754	SK PDV	I.Valinčienė			
LT	Statytojas/užsakovas: MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖ i. k. 111100960		Dokumento žymuo: 2301-01-TP-SO.BSŽ-01	Lapas	Lapų
				1	1

PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO DALIS**AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

Sprendinius, kurie turi būti nurodyti projekto pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalyje nustato STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ II skyriaus aštuonioliktasis skirsnis (45 ir 46 punktai).

46.1. Normatyviniai, kiti dokumentai ir duomenys, kuriais vadovaujantis parengta ši projekto dalis

Techninio projekto pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis paruošta, vadovaujantis privalomaisiais statinio projekto rengimo dokumentais (nuosavybės teisę ar kitokias teises į žemę (statybos sklypą) patvirtinančiais dokumentais; technine užduotimi; žemės sklypo dokumentais; techninio projekto dalimis bei kitais galiojančiais teisės aktais).

Normatyviniai dokumentai ir nuorodos, kuriais vadovaujantis parengta ši projekto dalis:

1	1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240 (2023.06.08 įsak. XIV-2041 redakcija)	Lietuvos Respublikos Statybos įstatymas
2	1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733 (2022.06.30 įsak. XIV-1368 redakcija)	LR Nekilnojamojo Kultūros paveldo apsaugos įstatymas
3	STR 1.01.01:2005 (2005.05.05 įsak. D1-233/IV-196 redakcija)	Kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentai
4	LR Seimas, 2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166 (2023.06.29 įsak. KT60-N7/2023 redakcija)	Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas
5	1998 m. birželio 16 d. Nr. VIII-787 (Nr. XIV-2175, 2023-09-21 redakcija)	Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas
6	LR AM 1999.07.14 įsak. Nr. 217 (2023.07.24 įsak. Nr. D1-245 redakcija)	Atliekų tvarkymo taisyklės
7	LR AM 2006.12.29 įsak. Nr. D1-637 (2018.06.05 įsak. Nr. D1-460 redakcija)	Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės
8	LR SAirDM 2010.09.17 įsak. Nr. A1-425 (2020.05.08 įsak. Nr. A1-384 redakcija)	Kėlimo kranų priežiūros taisyklės

0	2023-08	Statybą leidžiančiam dokumentui gauti		
LAIDA	IŠLEIDIMO DATA	LAIDOS STATUSAS IR IŠLEIDIMO PRIEŽASTIS (JEI TAIKOMA)		
Atestato Nr.	Projektuotojas: L&G UAB "LAIMOS IR GINTO PROJEKTAI" , į.k. 251462740; P. Butlerienės g.14, Marijampolė; tel.nr.: +370 343 92313; e.p.: info@lgprojektai.lt		Kultūros paveldo objektas: TEISININKO, VISUOMENĖS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS ŪKINIS PASTATAS (u.k. NKV registre 41258) Projekto pavadinimas: SANDĖLIAVIMO PASKIRTIES PASTATO (TEISININKO, VISUOMENĖS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS ŪKINIS PASTATAS u.k. NKV registre 41258) VAIČAIČIO G. 16, MARIJAMPOLĖJE, KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS	
A1428	PV	D. Laurinaitienė	Dokumento pavadinimas:	
Kval. dok. Nr.	Individualios veiklos vykdymo pažyma Nr.675528 Tel. +370 605 90045, el. paštas irenuka@yahoo.com		AIŠKINAMASIS RAŠTAS	
1754	SK PDV	I. Valinčienė	Laida	
LT	Statytojas/užsakovas: MARIJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖ i. k. 111100960		Dokumento žymuo:	Lapas
			2301-01-TP-SO.AR-01	Lapų
				1
				37

9	LR EM 2010.03.30 įsak. Nr. 1-100 (2021.07.19 įsak. Nr. 1-169 redakcija)	Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklės
10	PAGD 2005.02.18 įsak. Nr. 64 (2022.10.25 įsak. Nr. 1-584(1.4E)/2022 redakcija)	Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės
11	LR SAirDM ir AM 2008.01.15 įsak. Nr.A1-22/D1-34 (2022.05.02 įsak. Nr. A1-325/D1-127 redakcija)	Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai
12	LR SAirDM ir SAM 1998.05.05 įsak. Nr.85/233 (2019.07.04 įsak. Nr. A1-382/V-784 redakcija)	Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai
13	PAGD 2010.12.17 įsak. Nr. 1-338 (2021.09.20 įsak. Nr. 1-556 redakcija)	Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai
14	LR energetikos ministro 2012 m. vasario 3 d. įsakymas Nr. 1-22 (2023.07.28 įsak. Nr. 1-252)	Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės
15	LR AM 2010.03.15 įsak. Nr. D1-193 (2022.12.23 įsak. Nr. D1-425 redakcija)	Želdinių apsaugos, vykdamas statybos darbus, taisyklės
16	LR SAirDM 1999.11.24 įsak. Nr. 95 (2014.12.08 įsak. Nr. A1-626 redakcija)	Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimosi darbovietėse nuostatai
17	RSN 156 – 94. LR AM 1994.03.18 įsak. Nr. 76 (2002.09.23 įsak. Nr. 488 redakcija)	Statybinė klimatologija
18		Topografinis planas
19	STR 1.04.04:2017 (2023.04.28 įsak. D1-126 redakcija)	Statinio projektavimas. Projekto ekspertizė
20	STR 1.05.01:2017 (2023.04.28 įsak. Nr. D1-129 redakcija)	Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas
21	STR 1.06.01:2016 (2023.04.28 įsak. Nr. D1-127 redakcija)	Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra

Rangovai turi vadovautis Lietuvos statybos normatyviniais dokumentais, susijusiais su statybos organizavimu, vykdymu ir priežiūra. Kiekvieno šių leidinių publikacija turi būti paskutinės redakcijos, priedai turi būti įsigalioję šio projekto išleidimo dieną, jei nėra nurodyta kitaip.

46.2. Bendrieji pažintiniai duomenys apie statinį – funkcinė paskirtis, technologiniai procesai (gamybos atveju), ypatingumo kategorija ir pan. Statybos geodezinė kontrolė (periodiškumas, tvarka, ataskaitos)

46.2.1 Bendrieji pažintiniai duomenys apie statinį. Numatoma remontuoti pastato Vaičičio g. 16 Marijampolėje paskirtis – sandėliavimo paskirties pastatas (unikalus daikto numeris 1892-7004-5030). Pastatas priklauso ypatingųjų statinių kategorijai (nekilnojamas daiktas įrašytas į nekilnojamųjų kultūros vertybių registrą, unikalus kodas 41258).

Sklypo, kuriame šiuo projektu numatyta remontuoti pastatą – sandėlį, pagrindinė naudojimo paskirtis – konservacinė, o žemės sklypo naudojimo būdas – kultūros paveldo objektų žemės sklypai. Sklypo plotas – 1654

m². Sklypo savininkas Lietuvos Respublika, o patikėtinis – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos. Nuo 2013-08-22 sudaryta panaudos sutartis, kur panaudos gavėjas – Marijampolės savivaldybė.

Tiesioginis patekimas į sklypą (vieni įvažiavimo vartai ir dveji varteliai) yra iš Vaičiaičio gatvės.

Sklype be remontuojamo pastato – sandėlio yra administracinės paskirties pastatas (kultūros paveldo statinys, unikalus kodas 16913), kiti inžineriniai statiniai (sklypą perimetru juosianti tvora bei sklype esantys takai ir aikštelė).

Teritorijos reljefas lygus. Sklypo plano struktūrą, tūrinę erdvinę kompoziciją formuoja išlikę buvę sklypo pastatai (namas, ūkinis pastatas), sodas.

Esami inžineriniai tinklai. Nagrinėjamame sklype yra vandentiekio, buitinių nuotekų, lietaus nuotekų, elektros, ryšių tinklai, požeminio šilumotiekio tinklai.

Technologiniai procesai. Jokia gamyba sklype nevykdoma. Numatomame remontuoti sandėlyje bus saugomi lauko baldai bei teritorijos priežiūros inventoriai. Šiuo projektu sandėlyje papildomai įrengiami sanmazgai.

46.2.2 Statybos geodezinė kontrolė. Statybos metu statybinė organizacija (rangovas, subrangovai) privalo vykdyti SMD geodezinę kontrolę, kurią sudaro: geodezinis (instrumentinis) pastato ir inžinerinių komunikacijų faktinės padėties plane tikrinimas jų montavimo metu; geodezinė nuotrauka, kurioje užfiksuota pastato ir inžinerinių komunikacijų faktinė padėtis plane, atlikus jų montavimą.

Faktinė konstrukcijų padėtis plane ir pagal aukštį, jų vertikalumas, horizontalumas arba duotas nukrypimo kampas, plokštumų sutapimas, taip pat įdėtinų detalių įdėjimo vieta ir jų padėtis statybinės organizacijos turi būti kontroliuojama visuose statybos etapuose. Statinių padėties kontrolė turi būti atliekama tiesiogiai matuojant atstumus tarp ašių, o po galutinio sutvirtinimo papildomai tarp susikertančių plokštumų, panaudojant kalibruotas metalines ruletes arba specialius šablonus.

Geodezinė (instrumentinė) kontrolė vykdoma visoms požeminėms ir antžeminėms komunikacijoms ir konstrukcijoms. Statinio, jo dalių ir konstrukcijų bei inžinerinių tinklų rekomenduojamų pagrindinių geodezinių kontrolinių nuotraukų sąrašas, jų registravimas statybos darbų žurnale nurodomas STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“.

Draudžiama užpilti gruntu nutiestus inžinerinius tinklus bei pastatytus kitokius inžinerinius statinius, neatlikus geodezinių matavimų ir nepadarius inžinerinių tinklų planų (geodezinių nuotraukų) ir nepasirašius paslėptų statybos darbų aktų.

Papildomai užpylus arba nukasus gruntą nuo esamų inžinerinių tinklų, inžinerinių tinklų planai (geodezinės nuotraukos) turi būti pakoreguoti, o duomenis statinio statybos vadovas turi pateikti šių tinklų savininkui (naudotojui).

46.3. Geografinė vieta, vietovės gamtinės sąlygos, pastato 0,000 atitinkama absoliutinė altitudė, geologinės ir hidrogeologinės statybietės sąlygos, atstumai iki greta esančių statinių ir inžinerinių tinklų, archeologijos ar kitų tarnybų atstovų dalyvavimo būtinumas rekonstrukcijos ar remonto darbų metu, rekonstravimo ar remonto atvejais aprašyti esamų konstrukcijų ir inžinerinių tinklų būklė (nustatyta archyvinių dokumentų ir esamo statinio tyrimo pagrindu)

46.3.1 Geografinė vieta. Numatoma remontuoti statinio (sandėlio) geografinė vieta – Marijampolė, Vaičiaičio g.16 (žemės sklypo unikalus Nr. 4400-2699-0789, žemės sklypo kadastrinis Nr. 1801/0051:23 Marijampolės m. k. v.).

46.3.2 Vietovės gamtinės sąlygos. Sklypas Vaičiaičio g. 16 Marijampolėje yra teisininko, visuomenės veikėjo

Andriaus Bulotos sodyba (unikalus objekto kodas 41257).

Objekto reikšmingumo lygmuo yra regioninis, o vertybė pagal sandarą – kompleksas. Kompleksą sudaro teisininko, visuomenės veikėjo Andriaus Bulotos sodybos namas (u.k. 16913) ir teisininko, visuomenės veikėjo Andriaus Bulotos sodybos ūkinis pastatas (u.k. 41258).

Objekto vertingųjų savybių pobūdis – architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus) ir istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus). Objekto vertingosios savybės – planavimo sprendiniai; įvairūs mažosios kraštovaizdžio architektūros statiniai; žemės ir jos paviršiaus elementai; želdynai ir želdiniai.

Sklypo reljefas lygus. Statybvietyje paviršiaus altitudės kinta nuo absoliutinės altitudės 68 iki 69. Sklypo teritorijoje auga lapuočiai medžiai.

Šiuo metu kraštovaizdis yra susiformavęs ir nekintantis. Numatomo projekto įgyvendinimas reikšmingo neigiamo poveikio kraštovaizdžiui nedarys ir kraštovaizdžio charakteris iš esmės nesikeis, o tinkamai sutvarkius aplinką, kraštovaizdžio kokybė pagerės.

Aprašomas žemės sklypas ribojamas gretimais valstybiniais ir privačiais žemės sklypais.

Vakariniame kaimyniniame sklype pastatų nėra. Viename iš kaimyninių pietinių sklypų pastate yra įsikūrusios juridinių asmenų buveinės. Kitame kaimyniniame pietiniame sklype yra gyvenamasis ir ūkinės paskirties pastatai. Šiaurinėje sklypo dalyje praeina D1 kategorijos Vaičiaičio gatvė, už jos suformuotuose sklypuose stovi pastatai, kuriuose įsikūrusios juridinių asmenų buveinės bei gyvenamieji pastatai.

Kultūros paveldo išsaugojimas. Šio parengto projekto tikslas – išsaugoti kultūros paveldo objekto autentiškumą ir vertingąsias savybes, sudaryti sąlygas visuomenei pažinti ir naudotis šio kultūros paveldo objektu, todėl visi statybos proceso dalyviai privalo jausti **socialinę atsakomybę** už veiklą, vykdomą kultūros paveldo statinyje, kultūros paveldo objekte, jo teritorijoje, apsaugos zonoje ar vietovėje.

Rengiant šį projektą, jo sprendiniuose nėra numatytų darbų, galinčių sunaikinti ar neigiamai paveikti objektui nustatytas vertingąsias savybes.

46.3.3 Pastato 0,000 atitinkama absoliutinė altitudė. Suprojektuotų sandėlių absoliutinė nulinė altitudė lygi 68.80.

46.3.4 Geologinės ir hidrogeologinės statybvietyės sąlygos. Prieš rengiant šį projektą, inžineriniai geologiniai tyrimai atlikti nebuvo, todėl sklypo geologinės ir hidrogeologijos sąlygos nežinomos.

46.3.5 Atstumai iki greta esančių statinių ir inžinerinių tinklų. Arčiausiai nuo remontuojamo pastato (~ 26 metrus) nutolęs kaimyniniame pietiniame sklype esantis pastatas. Visuose kituose kaimyniniuose sklypuose esantys pastatai nutolę dar daugiau.

P. Vaičiaičio gatve praeina nuotekų (ø 200) ir lietaus (ø 500) tinklai. Nuo sklypo ribos esami nuotekų tinklai nutolę ~ 9 metrus, o lietaus tinklai nutolę ~ 6 metrus.

Sklypo šiaurės vakarų kampe yra esama KAS.

Sklypo teritorijoje esantys tinklai (vandentiekio, buitinės nuotekynės, elektros, požeminio šilumotiekio) yra įvadiniai.

Vykdam bet kokius statybos darbus, būtina užtikrinti esamų inžinerinių tinklų apsaugą (skaityti žemiau punktas „46.13.8 Saugos reikalavimai ir priemonės atliekant darbus veikiančioje įmonėje arba greta jos“).

46.3.6 Archeologijos ir kitų tarnybų atstovų dalyvavimo būtinumas rekonstrukcijos ar remonto darbų metu. Žemės sklypo, kuriame projektuojami kapitalinio remonto darbai, pagrindinė naudojimo paskirtis konservacinė, o jo naudojimo būdas – Kultūros paveldo objektų žemės sklypai. Visa veikla sklype turi būti vykdoma pagal

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo, paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“ bei kitų nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

Žemės sklypui, kuriame bus vykdomi šio projekto sprendiniai, nustatytos šios specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos:

- XLIX. Vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų ir įrenginių apsaugos zonos;
- XIX. Nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorija ir apsaugos zonos;
- VI. Elektros linijų apsaugos zonos;
- I. Ryšių linijos apsaugos zonos.

Kai statybvietei (žemės darbų vykdymo vietai) yra nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, rangovas (statinio statybos vadovas) privalo prieš žemės darbų vykdymo pradžią veikiančių inžinerinių tinklų bei kitų inžinerinių statinių apsaugos zonose suderinti su jų savininkais (naudotojais, valdytojais) saugos priemones ir įvykdyti vandentiekio, lietaus ir fekalinės kanalizacijos tinklų, elektros ir kitų inžinerinių tinklų savininkų (naudotojų), valstybei priklausančių melioracijos statinių valdytojo atstovo nurodymus (šie nurodymai įrašomi į Statybos darbų žurnalą).

Kai statybos aikštelėje požeminių inžinerinių statinių vietos tiksliai nežinomos, turi būti iškviešti šių statinių savininkai (naudotojai, valdytojai) ar jų atstovai, kurie privalo būti žemės darbų vykdymo vietoje, kol bus nustatyta tiksli šių statinių vieta.

Jei kasant gruntą aptinkami brėžiniuose ar plane (topografinėje geodezinėje nuotraukoje) nenurodyti inžineriniai statiniai, archeologinis paveldas ar kultūros paveldo objekto vertingosios savybės, darbai laikinai sustabdomi. Rangovas ar statantis ūkio būdu statytojas (užsakovas) išsiaiškina, kam priklauso inžineriniai statiniai, pareikalauja iš naudotojų juos užfiksuoti brėžiniuose, suderina tolesnės žemės darbų vykdymo priežiūros tvarką ir leidžia tęsti darbus. Jei atliekant žemės darbus aptinkamas archeologinis paveldas ar kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių, rangovas ar statantis ūkio būdu statytojas (užsakovas) apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniiui, o šis informuoja Kultūros paveldo departamentą. Šiuo atveju žemės darbai gali būti tęsiami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

Už inžinerinių tinklų, kitų inžinerinių statinių ar archeologinio paveldo sugadinimą, saugomų augalų rūšių ir bendrijų radaviečių ar augaviečių sunaikinimą ar sugadinimą vykdant žemės darbus atsako rangovas ar statantis ūkio būdu statytojas (užsakovas) teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu įstatymai ir kiti teisės aktai nenumato kitaip.

46.3.7 Esamų konstrukcijų ir inžinerinių tinklų būklė, nustatyta archyvinių dokumentų ir esamo statinio tyrimo pagrindu (rekonstravimo ir remonto atvejais). Numatomas remontuoti pastatas kompaktiškas, stačiakampio plano, dvišlaičiu stogu. Ūkinės paskirties pastato pamatai juostiniai su lauko rieduliais ir raudonomis plytomis. Išorinės ir vidinės sienos tašytų rąstų. Stogas dvišlaitis, gegnės suremtos viena kitą. Ties pastato galais tarp gegnių įrengtos stygos, iš išorės apkalta skirtingos krypties lentomis. Perdangos sijos iš medinių stačiakampių rąstų.

Teisininko, visuomenės veikėjo Andriaus Bulotos sodybos ūkinio pastato būklė nepatenkinama. Stebint vizualiai, matomas sienų nukrypimas nuo vertikalės, vabzdžių pažeisti rąstai, pamatų, bei sienų deformacijos. Sovietmečiu pastatas apkaltas lentelėmis, pakeista stogo danga (asbocementiniai lakštai), šiuo metu susidėvėjusi, vietomis kiaura.

Vizualiai stebimas stogo konstrukcijų įlinkis, bei sukrypusi stulpinė – švilinė sienų konstrukcija. Apatinė sienų dalis stipriai pažeista puvinio, medinės pastato konstrukcijos ardomos vabzdžių.

46.4. Klimato sąlygos (sezonų temperatūros, vėjo vyraujančios kryptys, sniego susikaupimai ir pan.), paviršinio vandens šalinimo ir gruntinio vandens pažeminimo būtinumas, laikino (statybos metu) ir nuolatinio drenažo projekto sprendinių trumpas aprašymas

46.4.1 Klimato sąlygos (sezonų temperatūros, vėjo vyraujančios kryptys, sniego susikaupimai ir pan.). Rekonstruojamo statinio geografinėje vietovėje (artimiausia vietove priimta Lazdijų stotis) vidutinė metinė oro temperatūra $+6,2^{\circ}\text{C}$; absoliutus oro temperatūros maksimumas $+35,2^{\circ}\text{C}$; absoliutus oro temperatūros minimumas $-37,6^{\circ}\text{C}$; santykinis oro metinis drėgnumas 80%; vidutinis kritulių kiekis per metus 576 mm; maksimalus paros kritulių kiekis 102,8 mm; maksimalus žemės įšalo gylis (artimiausia vietove priimta Kybartų stotis), galimas 1 kartą per 10 metų - 90 cm, galimas 1 kartą per 50 metų - 120 cm.

Projektuojamas objektas priklauso I vėjo apkrovos rajonui, pagrindinė ataskaitinė vėjo greičio reikšmė 24 m/s. Lazdijų stotyje nustatytas vidutinis metinis vėjo greitis 3,5 m/s, absoliutus metinis vėjo greičio maksimumas 28 m/s. Didžiausias vėjo krypčių pasikartojimas: sausio mėnesį pietvakarių vėjas (25%), liepos mėnesį šiaurės vakarų vėjas (21%).

Marijampolė priskiriama I sniego apkrovos rajonui, sniego antžeminės apkrovos charakteristinė reikšmė yra $1,2\text{ kN/m}^2$. Lazdijų stotyje nustatytas sniego dangos storis: vidutinis - 18 cm, maksimalus - 72 cm, minimalus - 2 cm.

Dėl tikslesnių klimatologinių duomenų Rangovas privalo savo atsakomybe kreiptis į atitinkamas Lietuvos įstaigas.

46.4.2 Paviršinio vandens šalinimo ir gruntinio vandens pažeminimo būtinumas. Remiantis inžinerinių geologinių tyrinėjimų ataskaita, SO projekto dalyje nustatomas paviršinio vandens šalinimo ir gruntinio vandens pažeminimo būtinumas. Prieš rengiant šį projektą, esamas minimalus ir maksimalus gruntinio vandens lygiai nenustatyti, nes nebuvo atlikti inžineriniai geologiniai tyrinėjimai.

Bendruoju atveju, kad požeminis vanduo darytų mažesnę neigiamą įtaką darbų eigai ir būtų galima išvengti gruntinio vandens pažeminimo būtinumo, rangovas darbus turi suplanuoti taip, kad darbai nebūtų vykdomi lietinguoju metų periodu, pavasarinių polaidžių metu ar sugedus drenažui aikštelėje.

Rangovas privalo užtikrinti greitą susikaupusio liūties vandens pašalinimą nuo pylimų, užbaigtų privažiavimo kelių bei suformuotų plotų. Taip pat rangovas privalo parūpinti tinkamą nusausinimo sistemą esamo gruntinio vandens lygio pažeminimui žemiau tranšėjos dugno lygio ir sausos iškasos palaikymui, kol nuolatinės konstrukcijos pastatomos ir užpilamos gruntu. Jeigu darbų vykdymo metu tranšėja dalinai arba pilnai užliejama, Rangovas privalo nedelsiant sustabdyti visus susijusius darbus, kol ji bus nusausinta, neleidžiant išmirkti pagrindui. Vykdamas vandens pažeminimo darbus, numatomos priemonės, apsaugančios iškasas, šlaitus ir šalia esančius įrenginius nuo stabilumo praradimo.

Vandens pašalinimo iš iškasų metodui ir vietai, kur jis bus nukreiptas, turi būti gautas statinio statybos techninės priežiūros vadovo ir Užsakovo pritarimas.

Nusausinimo ir vandens tvarkymo darbai turi būti laikomi tiesiogiai susijusiais su žemės kasimo darbais ir atliekami Rangovo be papildomo apmokėjimo, todėl, skaičiuodamas objekto kainą, rangovas turi įsivertinti gruntinio vandens pažeminimo išlaidas, jeigu to prireiktų.

Rangovo darbo metodai bei naudojamos priemonės turi garantuoti, kad požeminio vandens buvimas bus kontroliuojamas, ir kai būtina, vanduo bus šalinamas iš tranšėjų. Požeminio vandens šalinimas neturi sukelti pažeidimų esamiems tinklams, o taip pat neturi kenkti trečiųjų šalių nuosavybei, bei nesudaryti nepatogumų.

Jei nėra numatyta, reikia vengti ženklaus požeminio vandens sumažinimo. Vandens šalinimas iš darbo aikštelės turi būti atliekamas saugiu ir tinkamu būdu, pagal kompetentingų organizacijų reikalavimus. Rangovas, pla-

nuodamas pumpavimo sistemas, turi atsižvelgti į poveikį požeminio vandens lygiui. Reikia atsižvelgti į vandens kiekio pokyčius dėl metų laikų.

Paviršiniam ir gruntiniam vandeniui surinkti bei nuvesti galimi šie vandens nuvedimo įrenginiai ir būdai: grioviai; latakai; drenažo sistemos; adatiniai filtrai; siurbliai; naudoti kitus gruntinio vandens pažeminimo metodus. Latakai turi būti naudojami tose vietose, kur dėl sudėtingų sąlygų neįmanoma įrengti griovių.

46.4.3 Laikino (statybos metu) ir nuolatinio drenažo projekto sprendinių trumpas aprašymas. Rangovo pasirinktos laikinos sistemos, skirtos vandens nukreipimui į nuolatinės drenažo sistemas, turi būti aprūpintos reikiamomis sąnašų sulaikymo priemonėmis. Naudojamos drenažo sistemos gali būti naudojamos dvejų tipų: kai aukštas gruntinis vanduo – klojami pilnai perforuoti vamzdžiai; kai surenkamas paviršinis vanduo - klojami lokaliai perforuoti vamzdžiai. Po vamzdžių rengiamas vandeniui mažai laidus sluoksnis su nuolydžiu į vamzdžio pusę. Nuolatinis drenažas naujai neprojektuojamas.

46.5. Medžių, augmenijos, dirvožemio ir kito iškasamo grunto išsaugojimo ir panaudojimo sąlygos

Visi medžiai, esantys šiame projekte parodytose žaliose vejose turi būti išsaugoti. Šiuo projektu joks medžių kirtimas nenumatytas, visi esami medžiai ar krūmai turi būti išsaugoti.

Bet koks medžių ir krūmų pjovimas nustatyta tvarka turi būti suderintas su vietos gamtos saugos įstaigomis ir gautas raštiškas leidimas, kuriame nurodoma, kokius želdinius statybvietėje leidžiama pašalinti.

Statybvietės teritorijoje esami želdiniai saugomi pagal želdinių apsaugos, vykdančios statybos darbus, taisyklių reikalavimus. Iki statybos darbų pradžios būtina aptverti medžius ir krūmus, augančius statybvietėje ir arčiau kaip 5 m nuo įvažiavimo ar išvažiavimo iš statybvietės važiuojamosios dalies krašto (medžių grupes ir krūmus ištinusiu, ne žemesniu kaip 2 m aptvaru ir ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžių kamienų ir 1 m nuo krūmų; pavienius medžius – trikampių 1,8 ÷ 2,0 metro aukščio aptvaru, kurio apatinės kraštinės turi būti ne arčiau kaip 0,5 m nuo medžio kamieno, arba lentomis. Aptvarą tvirtinti kuolais, įkaltais 0,5 m ir giliau).

Prieš montuojant apsaugas ant lapuočių medžių, visi jie turi būti nugęti, kad statybos darbų eigoje sumažėtų jų mechaninio pažeidimo galimybės. Jeigu darbo metu reikia vaikščioti arti saugomų želdinių (po medžių lajomis), tada įrengiami takai, pakelti virš žemės paviršiaus, ne arčiau kaip 1,5 m nuo medžio kamieno.

Statybos metu reikia saugoti vejas, gėlynus, jeigu statinio projekte nenumatyta juos pertvarkyti.

Atliekant statybos darbus, nesandėliuoti medžiagų ir įrenginių, nevažinėti, nestatyti transporto priemonių, laikinų statinių ir įrenginių prie medžių arčiau kaip 1 m nuo medžių lajų projekcijų, bet ne arčiau kaip 3 m nuo kamieno ir 2 m nuo krūmų. Nesandėliuoti degių medžiagų arčiau kaip 10 metrų nuo medžių kamienų ir krūmų. Taip pat negalima kasti tranšėjų (kabelio, vandentiekio ir kanalizacijos vamzdžių ir kt. įrenginių tiesimui) arčiau kaip 3 m nuo medžio kamieno, kurio diametras didesnis kaip 15 cm, arčiau kaip 2 m, kai kamieno diametras iki 15 cm ir arčiau kaip 1,5 m – nuo krūmų, skaičiuojant atstumą nuo kraštinio stiebo.

Statybos metu poveikis dirvožemio sluoksniui bus minimalus. Objekto statybos metu labiausiai galimas tik minimalios apimties mechaninis poveikis dirvožemiui: kasimas, stūmimas, maišymas, spaudimas.

Objekto ūkinės veiklos sąlygojamos dirvožemio taršos iš stacionarių ar mobilių taršos šaltinių ir fizinio (mechaninio) poveikio nebus.

Nuimtą nuo žemės sklypo dirvožemį (būtina kiek įmanoma sumažinti nuimamo augalinio sluoksnio plotą) saugoti tam tikslui skirtose vietose (žiūrėti statybvietės plane), apsaugant jį nuo užteršimo, išplovimo, išpustymo (vėjo), kad būtų galima jį panaudoti sklypo sutvarkymo ir želdinimo darbams.

Dirvožemis, atsižvelgiant į žemės darbų eiliškumą bei gruntų jautrumą meteorologinėms sąlygoms, turi būti imamas ir pilamas atskirai, nesumaišant jo su kitais gruntais. Netinkamas ir atliekamas gruntas kraunamas į autosavivarčius ir išvežamas į sąvartą.

Baigus statybos darbus, privaloma apželdinti sklypą (jeigu numatyta projekte) pagal statinio projektą, sutvarkyti želdinius teritorijoje už statinio sklypo ribų, jei ji buvo naudojama vykdant statybos darbus.

46.6. Griaunami esami statiniai ir iškeliami inžineriniai tinklai

Pastatų ir inžinerinių tinklų sklype šiuo projektu griauti nenumatoma.

46.7. Susidarysiančių įvairių rūšių statybinių atliekų orientacinis kiekis (svorio vienetais), jų tvarkymo būdai, panaudojimo statybvietėje sąlygos

Rangovas yra atsakingas už rangos darbų metu susidariusias statybines atliekas ir privalo vadovautis statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis ir kitais susijusiais normatyviniais dokumentais.

Statybos darbų vykdymo metu ir statybos užbaigimo metu aplinka objekte ir aplink jį turi būti saugoma nuo užteršimo. Rangovas surenka visas atliekas, gamybos ir komunalinius teršalus ir transportuoja juos į valdžios institucijų patvirtintą sąvartyną. Rangovas atsako, kad toksiškos medžiagos ar skysčiai nepatektų į orą, vandenį ir žemės plotą statybos vietoje ar arti jos, ir apsaugo Statytoją nuo bet kokių jam reiškiamų pretenzijų ar įsipareigojimų.

Pagal atliekų tvarkymo taisykles šioje projekto dalyje suplanuotas statybinių atliekų kiekis pagal atskiras statybinių atliekų rūšis. Visi atliekų tvarkymo kaštai laikomi į sąnaudų žiniaraščius įtrauktų vieneto kaštų dalimi. Visi **statybinių atliekų kiekiai turi būti tikslinami** technologinio projekto ir statybos darbų metu statybvietėje. Šioje projekto dalyje duoti atliekų kiekiai yra tik preliminarūs.

Orientacinės - prognozuojamos statybos produktų atliekos, jų kodai ir atliekų tvarkymo būdai:

Atliekos pavadinimas	Kodas pagal atliekų sąrašą	Kiekis	Atliekos pavojingumas	Laikymo sąlygos	Atliekų tvarkymo būdas
Betono atliekos	17 01 01	10 t	nepavojingos	Statybos aikštelėje	Per atestuotą, įregistruotą atliekų tvarkytoją
Mediena	17 02 01	10 t	nepavojingos	Statybos aikštelėje	Per atestuotą, įregistruotą atliekų tvarkytoją
Įpakavimo medžiagos	17 02 03	0,05 t	nepavojingos	Konteineryje	Per atestuotą, įregistruotą atliekų tvarkytoją
Dažų ir kt. tara	17 02 04	0,01 t	nepavojingos	Konteineryje	Per atestuotą, įregistruotą atliekų tvarkytoją
Statybinės medžiagos, turinčios asbesto	17 06 05	1,6 t	pavojingos	Atskirame konteineryje	Per atestuotą, įregistruotą atliekų tvarkytoją, galintį tvarkyti atliekas, turinčias asbesto
Mišrios statybinės ir griovimo atliekos, nenurodytos 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	17 09 04	0,10 t	nepavojingos	Statybos aikštelėje	Per atestuotą, įregistruotą atliekų tvarkytoją

46.7.1. Statybinių atliekų apskaita ir tvarkymas statybvietėje. Atliekų turėtojas atliekų tvarkymo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka turi atliekas perduoti atliekų tvarkymo įmonei, turinčiai teisę tvarkyti atliekas, pagal rašytinės formos sutartis dėl šių atliekų naudojimo ir (arba) šalinimo, arba gali tvarkyti pats, jeigu teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę šią veiklą vykdyti. Statybvietėje turi būti pildomas atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos

ataskaitos Atliekų tvarkymo taisyklėse ir Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse, nustatyta tvarka.

Statybinių atliekų apskaitos dokumentai saugomi pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus. Duomenys apie statybinių atliekų išvežimą įrašomi Statybos darbų žurnale.

Nepavojingųjų atliekų turėtojai ir tvarkytojai nepavojingųjų atliekų apskaitos (apskaitos žurnalus, ataskaitas ir pan.) ir kitus su nepavojingųjų atliekų laikinuoju laikymu, surinkimu, vežimu ar apdorojimu susijusius dokumentus, patikrinimų dokumentus, taip pat RAAD ar kita institucija, gavusi šiuos dokumentus, turi saugoti ne trumpiau kaip trejus metus ir ne trumpiau kaip iki objekto pridavimo eksploatacijai.

Atliekų turėtojai privalo rūšiuoti atliekas jų susidarymo vietoje, atsižvelgiant į atliekų rūšį ir pobūdį, nemaišyti su kitomis atliekomis ar medžiagomis. Atliekos turi būti rūšiuojamos, laikinai laikomos, surenkamos, vežamos ir apdorojamos taip, kad nekeltų neigiamo poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai.

Statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos susidarančios šios atliekos:

komunalinės atliekos	maisto likučiai, tekstilės gaminiai, kitos buitinės ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas
inertinės atliekos	betonas, plytos, keramika ir kitos atliekos, kuriose nevyksta jokie pastebimi fizikiniai, cheminiai ar biologiniai pokyčiai
perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, antrinės žaliavos	pakuotės, popierius, stiklas, plastikas ir kitos tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir (ar) perdirbti ar pakartotinai naudoti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos
pavojingosios atliekos	tirpikliai, dažai, klijai, dervos, jų pakuotės ir kitos kenksmingos, degios, sprogstamosios, esdinančios, toksiškos, sukeliančios koroziją ar turinčios kitų savybių, galinčių neigiamai įtakoti aplinką ir žmonių sveikatą
netinkamos perdirbti atliekos	izoliacinės medžiagos, akmens vata ir kt.

Išrūšiuotos atliekos turi būti perduodamos įmonėms, turinčioms teisę tvarkyti tokias atliekas pagal sutartis dėl jų naudojimo ir šalinimo.

Statybvietėje gali būti atskiriama (išrūšiuojama) ir daugiau atliekų rūšių atsižvelgiant į statybos rūšis, jų apimtį ir atliekų tvarkymo galimybes.

Nepavojingos statybinės atliekos gali būti laikinai laikomos statybvietėje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinės atliekos turi būti laikinai laikomos pagal Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

Inertinės (nepavojingos) statybinės atliekos gali būti smulkinamos mobilija įranga statybvietėje, kaip nustatyta statybinių atliekų tvarkymo taisyklių 12–15 punktuose.

Vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 1.11.01:2010 „Statybos užbaigimas“, siekiant gauti statybos užbaigimo aktą, statybos užbaigimo komisijai turi būti pateikti dokumentai, įrodantys, kad rangovas, pats arba per vežėją perdavė statybines atliekas atitinkamas atliekas apdorojančiai įmonei (dokumentuose, pvz., sąskaitoje faktūroje, atliekų perdavimo–priėmimo akte, nurodomos perduotų atliekų rūšys, atliekų kodas ir svoris, atliekų perdavimo data, dokumentus patvirtina atliekas apdorojančios įmonės atsakingas asmuo), arba pateikta statytojo (užsakovo) pažyma apie neapdorotų statybinių atliekų sunaudojimą šių Taisyklių 4 punkte nurodytuose dokumentuose numatytais būdais.

Statybinės atliekos iki jų išvežimo ar panaudojimo kaupiamos ir saugojamos aptvortoje statybos teritorijoje konteineriuose, uždaroje talpose ar tvarkingose krūvose, jei jos neteršia aplinkos. Buitinės atliekos saugomos atskirame konteineryje ir, sudarius sutartį su atliekų tvarkytoju, pastoviai išvežamos.

Komunalinių atliekų perdavimą patvirtinantis dokumentas gali būti galiojanti sutartis su savivaldybės teritorijoje komunalinių atliekų tvarkymo paslaugą teikiančiu atliekų tvarkytoju ar su savivaldybės (kelių savivaldybių) įsteigtu juridiniu asmeniu, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą sumokėjimo dokumentas ar kitas dokumentas, nurodytas savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėse.

Laikiniai laikomos atliekos turi būti stabilios, t. y. savaime nekeisti fizinių, cheminių ar biologinių savybių.

Atliekų turėtojas privalo užtikrinti, kad laikinai laikomos aplinkos poveikiui neatsparios atliekos būtų apsaugotos nuo šio poveikio, iš laikinai laikomų atliekų ar jų laikymo talpų netekėtų skysčiai, jos neskleistų kvapų, dulkių ir pan. Atliekų laikymo talpos turi būti atsparios atliekų poveikiui.

46.7.2. Neapdorotų statybinių atliekų sunaudojimas. Neapdorotos nepavojingos statybinės atliekos gali būti sunaudojamos:

- statybvietėje, kurioje šios atliekos susidaro, tuo atveju, kai jų sunaudojimas numatytas statinio projekte kaip užpildas ar konstrukcinė medžiaga – inertinių atliekų (betonas, plytos, čerpės, keramika ir kt.) frakcija, kurios dalelių dydis ne didesnis kaip 150 mm ir mechaninis atsparumas tenkina konstrukcijai (užpildui) nustatytus reikalavimus, laikiniams keliams statybvietėje tiesti, gruntas;
- energijos gavybai – medienos atliekos, kurios neapdorotos medienos konservantais, nepadengtos gruntu ar dažais, kaip nustatyta dokumente „Atliekų deginimo aplinkosauginiai reikalavimai“;
- atliekų sluoksnių perdengimui sąvartynuose – pavojingomis medžiagomis neužterštas gruntas arba kitos savo fizine struktūra panašios inertinės atliekos (pvz., atsijos, akmens vatos atliekos ir pan.).

46.7.3. Statybinių atliekų vežimas, surinkimas ir šalinimas. Atliekas surenkanti įmonė privalo vykdyti rūšiuojamąjį atliekų surinkimą ir susidarymo vietoje išrūšiuotas atliekas surinkti atskirai. Atliekas surenkanti ir vežanti įmonė surinktas ir vežamas atliekas turi pristatyti į atitinkamus atliekų apdorojimo įrenginius.

Komunalinių atliekų surinkimo paslaugą teikiantys atliekų tvarkytojai ir (ar) komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriai, atsižvelgdami į atitinkamos rūšies atliekų apdorojimo technologijas, periodiškai (bet ne rečiau kaip kartą per metus) informuoja atliekų turėtojus apie atliekų, kurios turi būti surenkamos atskirai, rūšis ir pobūdį, siekiant palengvinti specialų tos rūšies ir pobūdžio atliekų apdorojimą, pateikia atliekų rūšiavimo instrukcijas (sutartyje, interneto tinklalapyje, lankstinukuose ar pan.).

Dulkančios statybinės atliekos turi būti vežamos dengtose transporto priemonėse ar naudojant kitas priemones, kurios užtikrintų, kad vežamos šios atliekos ir jų dalys vežimo metu nepatektų į aplinką. Pakrautas statybinis laužas papildomai sulaistomas vandeniui, kad būtų sumažintas dulkių skleidimasis.

Pavojingos statybinės atliekos turi būti vežamos laikantis Atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytų reikalavimų.

Statybines atliekas naudojančios (ar) šalinančios įmonės turi nustatyti priimamą naudoti ir (ar) šalinti statybinių atliekų sąrašą ir šių atliekų kokybės reikalavimus.

Naudojimui ir (ar) šalinimui atvežtas statybinės atliekas patikrina statybinės atliekas naudojanti ir (ar) šalinanti įmonė. Jei statybinių atliekų turėtojo atvežtos statybinės atliekos neatitinka statybinės atliekas naudojančios ir (ar) šalinančios įmonės nustatytų atliekų kokybės reikalavimų ir todėl nepriimamos, atliekas naudojanti ir (ar) šalinanti įmonė turi nedelsdama informuoti apie tai Aplinkos apsaugos departamentą prie Aplinkos ministerijos.

Statybinių atliekų turėtojas statybinės atliekas naudojančios ir (ar) šalinančios įmonės nepriimtas statybinės atliekas turi perduoti kitam atliekų tvarkytojui. Statybinės atliekos, kurių perdirbti ar kitaip panaudoti nėra galimybių, turi būti šalinamos pagal Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploataavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

46.7.4. Asbesto turinčių statybinių atliekų tvarkymas. Statinių, kurių konstrukcijose yra asbesto, rekonstravimo,

griovimo, remonto, konstrukcijų ar asbesto pašalinimo darbai turi būti vykdomi pagal Darbo su asbestu nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. A1-184/V-546 „Dėl darbo su asbestu nuostatų patvirtinimo“. Tokių statinių rekonstravimo, griovimo, remonto, konstrukcijų ar asbesto pašalinimo darbus gali vykdyti įmonės, atitinkančios Kompetencijos reikalavimų įmonėms, vykdančioms statinių, turinčių konstrukcijose asbesto, griovimo, jų konstrukcijų ar asbesto šalinimo darbus, apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. A1-199, nustatytus reikalavimus.

Asbesto turinčios statybinės atliekos tvarkomos laikantis pavojingų atliekų tvarkymo reikalavimų, nustatytų Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir Atliekų tvarkymo taisyklėse, taip pat laikantis šių reikalavimų:

- asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje turi būti surenkamos atskirai nuo kitų statybinių atliekų;
- birios (asbesto plaušelius išskiriančios) statybvietėje susidariusios asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti sudrėkinamos ir pakuojamos į sandarią plastikinę tarą (dvigubus plastikinius maišus, statines, konteinerius ar kt.). Supakuotos asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti ženklinamos pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus;
- asbesto turinčios statybinės atliekos statybvietėje gali būti saugomos ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos;
- asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti perduodamos asbesto ar asbesto turinčias statybines atliekas šalinančioms įmonėms.

Asbesto turinčios statybinės atliekos turi būti šalinamos pagal Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse nustatytus reikalavimus.

46.8. Gamybinės, ūkinės ar kt. veiklos ribojimo, sustabdymo ar nutraukimo sąlygos rekonstruojant ar kapitališkai remontuojant statinius

Sklype esančiame administraciniame pastate yra įkurtas muziejus, kurio darbo laikas neregamentuotas. Muziejus veikia tik individualiai susitarus. Todėl, vykdant šiame projekte numatytus darbus, gamybinė, ūkinė ar kita veikla nebus sutrikdyta.

Bendruoju atveju Rangovo sudaryti statybos darbų grafikai turi būti derinami ir tvirtinami kartu su sklype veikiančios įmonės administracija, kitomis suinteresuotomis struktūromis. Organizacija, vykdanči darbus, turi suderinti darbų grafiką taip, kad kuo trumpiau būtų sutrikdytas įprastas muziejaus administracinės veiklos režimas.

Statybos darbai bus vykdomi vienu etapu.

Prieš statybos darbų pradžią tarp rangovo ir statytojo pasirašomas aktas-leidimas. Plačiau apie tai skaityti žemiau „46.13.8 Saugos reikalavimai ir priemonės atliekant darbus veikiančioje įmonėje arba greta jos“.

Rangovas privalo įvertinti visas palankias bei nepalankias sąlygas, darbus turi atlikti nuosekliai ir organizuotai, kad šiame projekte numatyti statybos darbai būtų atlikti per kuo trumpesnę laikotarpį.

Aplinkiniuose sklypuose nebus sutrikdytas įprastas gyventojų darbo ir poilsio režimas, nebus sutrikdyta įprasta gamybinė ar ūkinė veikla.

Pagrindinė sąlyga Rangovui yra keliama ta, kad vykdant darbus nebūtų nutraukiamas vandens, elektros tiekimas ir nuotekų surinkimas vartotojams, kurie minėtas paslaugas gavo iki darbų vykdymo pradžios.

Statybos darbų metu inžinerinių komunikacijų nenumatoma atjungti, tačiau, atsitikus nenumatytiems veiksniams, galima. Prireikus atjungti inžinerines komunikacijas, rangovas turi kreiptis į numatomą inžinerinių komunikacijų eksploatuotoją ir suderinti atjungimo darbus. Apie numatomą elektros energijos, vandens ar šildymo nutraukimą rangovas privalo pranešti iš anksto kitiems vartotojams, kuriems tinklų atjungimas gali turėti įtaką jų gamybinės, ūkinės ar kitos veiklos vykdymui.

Statybvietės teritorija turi būti aptveriamą taip, kad įėjimai į pastatus, veikiančias įmones bei privažiavimai prie jų būtų laisvi.

46.9. Autotransporto eismo keliuose ir gatvėse laikino ribojimo ar uždarymo galimybės ir sąlygos

Privažiavimas iki statybvietės teritorijos numatytas esamais privažiavimo keliais ir gatvėmis.

Rangovas privalo vykdyti darbus tokiu būdu, kad nesugadintų esamų susisiekimo komunikacijų statybvietėje arba jos apylinkėse. Vykdamas darbus, Rangovas užtikrins saugų eismą viso projekto įgyvendinimo (statybos darbų) metu ir derins eismo nutraukimo galimybes (jei bus poreikis) su kelių policijos pareigūnais.

Per visą Sutarties vykdymo laikotarpį Rangovas privalo bendradarbiauti su atsakingosiomis ir policijos tarnybomis dėl darbų, vykdomų bet kokiuose viešuosiuose keliuose ar naudojimosi jais. Rangovas privalo informuoti inžinierių ir užsakovą apie visus atsakingosioms ir policijos tarnyboms pateikiamus prašymus bei iš jų gaunamus suderinimus.

Rangovas prie statybvietės įrengs visus reikalingus laikinus kelio ženklus pagal galiojančias kelių eismo taisykles.

Esant būtinumui, eismas turi būti ribojamas tik tiek, kiek taikyti reikia atliekant darbus ir kiek jis tinkamas eismo dalyviams apsaugoti, todėl būtina eismo ribojimus ne darbo metu panaikinti arba sumažinti. Taip pat Rangovas turi užtikrinti privažiavimus prie esamų privačių valdų, prie veikiančių įmonių.

Esant reikalui, būtina įspėti gretimų sklypų savininkus apie apribotą automobilių parkavimą statybos darbų vykdymo laikotarpiu ne mažiau kaip prieš 14 dienų iki statybos darbų vykdymo pradžios.

Rangovas privalo imtis visų priimtinių priemonių, kad į statybvietę neįvažiuotų ir iš jos neišvažiuotų transporto priemonės, skleidžiančios purvą ar kitokias šiukšles ant gretimų kelių ar pėsčiųjų takų paviršiaus, taip pat privalo nedelsdamas šalinti tokiu būdu susikaupiančias medžiagas.

Baigiantis kiekvienai darbo dienai, Rangovas privalo nuvalyti nuo visų gatvių ir kelių purvą, žvyrą bei kitas pašalines medžiagas, patekusias ten dėl vykdomų statybos darbų. Valymas turi apimti nuplovimą vandeniu, mechaninių šepėčių panaudojimą bei darbininkų pasitelkimą, priklausomai nuo to, kokios priemonės reikalingos pasiekti švarai, sulyginamai su gretimomis gatvėmis, kurios nebuvo užterštos dėl vykdomų darbų.

46.10. Papildomo žemės sklypo statybos produktams ir konstrukcijoms sandėliuoti, statybiniams įrenginiams ir mechanizmams įrengti, laikiniems keliams ir inžineriniams tinklams nutiesti galimybės ir sąlygos

Šio projekto sprendinių įgyvendinimui papildomas žemės sklypas nebus reikalingas. Reikalingas statybinių medžiagų kiekis atsivežamas ir sandėliuojamas statybvietės plane nurodytose vietose, sklypo ribose.

Jeigu rangovas įvertina ir nusprendžia, kad papildomas sklypas medžiagų sandėliavimui, mechanizmų parkui, buitinių patalpų pastatymui yra reikalingas, tai jis savo nuožiūra pasirenka privatiems asmenims ar valstybei priklausantį sklypą ir susitaria su sklypo valdytoju ar savininku dėl sklypo panaudojimo sąlygų ir jame įsirengia aikštelę. Aikštelė statybinėms medžiagoms sandėliuoti turi būti įrengta nuo objekto tokiu atstumu, kad nepažeistų augančių želdinių ir neužterštų dirvožemio. Mažiausias atstumas nuo kelio iki medžiagų laikymo aikštelės 1 metras, iki statybos aikštelės aptvaro – 1,5 metro.

Laikinių kelių tiesimas nereikalingas ir šiame projekte nenumatytas. Į statybos teritoriją numatoma įvažiuoti esamais privažiavimais. Dėl laikinių inžinerinių tinklų reikalingumo sprendžia pats Rangovas. Laikinių komunikacijų ir statybvietės įrengimo, saugojimo, eksploatacijos ir demontavimo kaštus dengia Rangovas. Jis taip pat įsipareigoja šalinti sniegą ir ledą nuo statybos aikštelės. Rangovui būtina kasdien tikrinti statybos aikštelės aptvėrimus pa-

sibaigus darbui ir šalinti galimus trūkumus. Rangovas atsako už visus jo sukeltus inžinerinių tinklų ir susisiekimo komunikacijų sugadinimus.

Rengiant statybos darbų technologijos projektą, nurodant judėjimo schemas, reikia kuo geriau panaudoti esamus kelius, privažiavimus.

Statybvietės plano brėžinyje yra pateikiama preliminari statybos aikštelės schema. Rangovui pateikta schema neprivaloma, rangovas savo nuožiūra, atsižvelgdamas į turimus resursus ir gamybinius pajėgumus įsirengia statybos aikštelę.

Baigus naudoti žemės sklypą, būtina atlikti sklypo paviršiaus atstatymo darbus, išlyginti paviršių, atstatyti augalinio grunto sluoksnį bei atsodinti pažeistą veją.

46.11. Aprūpinimo elektra, vandeniu ir kitais resursais, teritorijos apšvietimo, nuotekų šalinimo ar surinkimo galimybės ir sąlygos statybos metu

Rangovas yra atsakingas už elektros energijos ir vandens tiekimą bei telefono ryšį statybvietėje rangos darbų vykdymo laikotarpiu, o taip pat bandymams, paleidimo derinimo darbams. Todėl jis privalo palaikyti ryšius su Užsakovu bei atitinkamomis valdžios įstaigomis. Rangovas privalo užtikrinti, kad tretieji asmenys, jeigu tai yra būtina dėl veiklos, susijusios su statybvietės instaliacijomis, galėtų nemokamai naudotis elektros energija, vandentikiu ir telefonu.

Statybos vadovai, meistrai bei kiti darbuotojai, administruojantys statybą, turi būti aprūpinti ryšio priemonėmis – mobiliaisiais telefonais. Taip užtikrinamas operatyvesnis ir efektyvesnis darbas, o atsitikus nelaimingam įvykiui, operatyviau informuojami statybos vadovai ir specialiosios tarnybos.

Vanduo ir nuotekų šalinimas. Laikinas vandentiekis statybos reikmėms ir būičiai gali būti tiekiamas iš šalia esamų vandentiekio tinklų, įrengus laikiną apskaitos mazgą (vandens skaitliuką su sklendėmis). Prisijungimą derinti su vandens tinklus eksploatuojančia įmone ir užsakovu. Už sunaudotą vandenį rangovas atsiskaito pagal skaitiklio parodymus.

Esant būtinumui, dėl laikino vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo rangovas turi kreiptis į vandens tiekimo įmonę dėl vandens tiekimo sąlygų išdavimo ir sutarties sudarymo.

Jeigu laikinas vandentiekis bus naudojamas ilgiau kaip vienerius metus, vamzdžiai klojami žemiau grunto įšalimo gylio. Grunto įšalimo gylyje klojamus vamzdžius reikia apvynioti šilumine izoliacija. Jeigu vandentiekio linija bus naudojama tik vasarą, pakanka vamzdžius kloti 30 cm gylyje arba tiesiog ant žemės paviršiaus, apsaugant juos nuo galimo mechaninio žalojimo.

Saugioje statybvietės zonoje statybvietės brėžinyje parodytoje vietoje bus įrengiamas biotualetas.

Elektra. Laikini elektros tinklai statybvietėje įrengiami taip, kad aprūpintų visus vartotojus elektros energija, garantuotų pastovų jos tiekimą, o jos nuostoliai ir įrengimo išlaidos būtų kuo mažesnės.

Laikinas elektros pasijungimas galimas iš esamos KAS, pastačius elektros apskaitos įrengimus ir pasijungimą suderinus su elektros tinklus eksploatuojančia įmone ir užsakovu.

Rangovas, esant būtinumui, dėl laikinų elektros energijos sistemų įrengimo turi kreiptis į atitinkamas tarnybas dėl laikinų elektros energijos įvadų techninių sąlygų išdavimo arba naudotis savo turimu benzininiu ar dyzeliiniu elektros srovės generatoriumi.

Laikinus elektros tinklus įrengti, vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos ministro patvirtintu 2012 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. 1-22 „Elektros įrenginių įrengimo bendrosios taisyklės“. Tinklai tiesiami ant medinių arba g/b atramų. Kabeliai prie atramų tvirtinami ne žemiau kaip 2,5 m virš darbo vietų, ne žemiau kaip 3,5 m virš takų, ne žemiau kaip 6 m virš kelių.

Laikinos elektros tiekimo orinės linijos, pasijungimo dėžės su apskaita turi būti patikimai įžemintos.

Kai statybvietėje naudojama elektros energija iš elektros tinklų, matomoje ir saugioje vietoje įrengiamas įvadinis skydas. Tai metalinė dėžė su trimis skyriais: įvado, apskaitos ir skirstomojo. Už sunaudotą elektros energiją Rangovas atsiskaito pagal skaitiklio parodymus.

Elektros galingumo poreikis statybos laikotarpiui. Statybos darbų vykdymo metu maksimalus elektros energijos poreikavimas kW parodytas žemiau pateiktoje lentelėje:

Eil. Nr.	Įrenginio pavadinimas	Vienetų skaičius	Pareikalavimas kW vienetui	Bendras kW kiekis
1	Giluminiai vibratoriai	1	2,5	2,5
2	Plokštuminiai vibratoriai	1	2,5	2,5
3	Įvairūs elektriniai įrankiai	10	2	20
4	Statybos aikštelės apšvietimas	6	1	6
5	Buitiniams poreikiams ir patalpų šildymui			10
Suma Es				41,0

Vienu metu visi elektros energijos vartotojai statybos aikštelėje nedirbs. Maksimalus elektros energijos poreikalavimas statybos metu sudarys:

$$E = \text{suma Es} \times k = 41,0 \times 0,6 = 24,6 \text{ kW}$$

kur suma Es – poreikalavimas statybai

k = 0,6 apkrovos koeficientas, įvertinantis vienu metu dirbančių vartotojų skaičių.

Teritorijos apšvietimas. Statybos aikštelėje rangovas ant medinių 9 m aukščio stulpų išvedžioja laikinas žemos įtampos orines linijas, kurios gerai matomos. Be to, trifazės srovės laikiniais stulpais pravedamos ir lauko apšvietimo linijos. Nuo apšvietimo tinklų pajungiami ir vagonėliai – buitinės patalpos.

Statybos metu elektros energijos tiekimo kabeliai turi būti saugiai pakabinti ir atitikti priešgaisrinius reikalavimus. Darbo vietų apšvietimas, ypač pavojingose vietose turi būti 12V įtampos.

Baigus darbus, visi laikini įvadai turi būti pašalinti iš statybos vietos, o visas teritorijos paviršius turi būti sutvarkytas bei atstatytas į pirmąją būseną.

46.12. Reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms – orientacinis mechanizmų sąrašas, nurodant techninius rodiklius

Specialūs reikalavimai statybos įrangai ir transporto priemonėms pateikiami statybos įrangos ir transporto priemonių gamintojų technologinėse instrukcijose, Rangovo statybos taisyklėse bei statybos darbų technologijos projekte. Visa statybos darbams naudojama įranga ir transporto priemonės, mašinos (žemės darbų ir kt.), kėlimo mechanizmai ir įrenginiai, įskaitant rankinius įrankius su ir be variklio, turi būti tinkamai suprojektuoti ir pagaminti, atsižvelgiant į ergonominius reikalavimus, techniškai tvarkingi, paruošti naudoti, tinkamai ir teisingai naudojami (pagal paskirtį), vairuojami (valdomi) bei aptarnaujami atitinkamai parengtų (specialiai apmokytų, atestuotų) darbuotojų.

Privaloma laikytis visų darbo įrangos ir transporto priemonių gamintojų rekomendacijų ir darbo saugos bei sveikatos reikalavimų. Mechanizmus užpildyti degalais galima tik už darbo teritorijos ribų.

Taip pat draudžiama naudoti kitas medžiagas, kurios kenksmingos aplinkai. Jokie remonto ir techninės priežiūros metu susidarantys skysčiai (išskyrus nuotekas) negali patekti į nuotakynus.

46.12.1 Reikalavimai statybos įrangai. Jeigu įrangos paleidimo ar eksploataavimo metu nustatomas nepatenkinamas jos darbas, pavyzdžiui, alyvos arba kuro pralaidumas, savaiminiai išsijungimai, Inžinieriui arba Užsakovui pareikalavus, Rangovas privalo per tris dienas suremontuoti tokią įrangą ir pademonstruoti Inžinieriui ir Užsakovui, jog tai padaryta patenkinamai. Jeigu visi defektai ar išsijungimų priežastys per tris dienas nepašalinami, Rangovas privalo išgabenti tokią įrangą iš statyb vietės.

Statyb vietėje naudojama įranga privalo atitikti STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ nustatytus reikalavimus. Jeigu įrenginys netenkina šių reikalavimų, Rangovas privalo sumažinti garso slėgio lygį izoliacinėmis medžiagomis, užtikrindamas, kad šie reikalavimai būtų patenkinti.

Visi kėlimo mechanizmai ir kėlimo reikmenys, įskaitant pagrindines sudedamąsias dalis, tvirtinimus, įtvirtinimus ir atramas, turi būti tinkamai pastatyti bei pakankamai stiprūs naudoti pagal numatytą paskirtį, teisingai sumontuoti ir naudojami, tvarkingai prižiūrimi, tikrinami ir reguliariai bandomi bei kontroliuojami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymu bei kitais norminiais teisės aktais. Ant visų kėlimo mechanizmų ir priemonių turi būti aiškiai matomoje vietoje nurodytas didžiausias leistinas apkrovos dydis – keliamoji galia, o kėlimo mechanizmai ir priemonės turi būti naudojami tik pagal paskirtį.

Kėlimo prietaisams keliami reikalavimai: universalumas, minimalūs gabaritai ir masė, patogumas eksploatuojant, saugaus darbo užtikrinimas ir pagaminimo paprastumas.

Slėgio įrenginiai ir prietaisai turi būti teisės aktų nustatyta tvarka reguliariai prižiūrimi, bandomi ir tikrinami.

Kiti statybos darbų įrenginiai ir visos kitos darbo priemonės, kurios judėdamos gali pakenkti darbuotojų saugai ir sveikatai darbe, turi būti išdėstytos arba sudėtos į krūvas taip, kad negalėtų nuslysti arba nuvirsti, tinkamai ir patikimai pritvirtintos.

46.12.2 Reikalavimai transporto priemonėms. Rangovas privalo imtis visų priimtinių priemonių, kad į statyb vietę neįvažiuotų ir iš jos neišvažiuotų transporto priemonės, skleidžiančios purvą ar kitokias šiukšles ant gretimų kelių ar pėsčiųjų takų paviršiaus, taip pat privalo nedelsdamas šalinti tokiu būdu susikaupiančias medžiagas. Iš statybos zonos į gatvę išvažiuojančio autotransporto ratai turi būti švarūs, o esant reikalui, nuplaunami vandeniu. Prie išvažiavimo iš statyb vietės pastatomas įrenginys transporto priemonių ratų nuplovimui.

Transporto priemonėms, transportavimo įrenginiams ir žemės darbų mašinoms būtina užtikrinti, kad neįgriūtų į iškasas. Transportavimo įrenginių ir žemės darbų mašinų kabinos, kur to reikia, mašinai apvirtus turi apsaugoti vairuotoją nuo suspaudimo ir krentančių daiktų.

Statybines mašinas ir transporto priemones leidžiama pastatyti, jomis dirbti arba važiuoti šalia iškasų (duobių, tranšėjų, griovių ir kt.) su nesutvirtintais šlaitais tokiu atstumu, koks nurodytas statybos darbų technologijos projekte.

Kai statybos darbų technologijos projekte nėra nurodytų atstumų, rekomenduojamas minimalus atstumas nuo iškasų šlaito krašto iki artimiausios statybinės mašinos atramos ar transporto priemonės nustatomas pagal žemiau pateiktą lentelę. Parenkant atstumą, būtina įvertinti krovinio ir statybinės mašinos ar transporto priemonės masę.

Iškasos gylis, m	Gruntas			
	Smėlis	Priesmėlis	Priemolis	Molis
Atstumas nuo iškasos šlaito krašto iki artimiausios mašinos atramos, m				
1,00	1,50	1,25	1,00	1,00
2,00	3,00	2,40	2,00	1,50
3,00	4,00	3,60	3,25	1,75
4,00	5,00	4,40	4,00	3,00
5,00	6,00	5,30	4,75	3,50

46.12.3 Orientacinis mechanizmų sąrašas, nurodant techninius rodiklius. Rangovas atsako už statybinės įrangos, technikos ir mechanizmų tvarkingą techninę būklę ir darbuotojų apmokymą saugiai naudotis konkrečiais įrenginiais.

Statybos darbams atlikti Rangovas pagal savo galimybę turi pasirinkti įrangą ir mechanizmus, tačiau jie turi būti saugūs naudoti darbuotojų, aplinkosaugos ir trečiųjų asmenų atžvilgiu ir nedidinti statybos darbų kainos. Rangovas įrangą turi pasirinkti pagal planuojamų atlikti darbų apimtį, kad pasirinkta įranga būtų pakankamos galios saugiam darbų atlikimui. Rangovas nustato savo pasirinktos įrangos pavojingos zonos darbo ribas ir jas pažymi (aptveria) statybvietyje.

Projekto įgyvendinimui siūlomas (bet neprivalomas) toks orientacinis mechanizmų sąrašas:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Žymuo	Mato vnt.	Kiekis
1	Ekskavatorius, kaušo talpa 0,25 m ³	Žemės darbai, grunto kasimas, inžinerinių tinklų įrengimas	Vnt.	1
3	Buldozeriai	Žemės darbai, grunto nustūmimas	Vnt.	1
5	Giluminis vibratorius	Betono tankinimui	Vnt.	1
6	Plokštuminis vibratorius	Pagrindų tankinimui	Vnt.	1
7	Automobilinis betono siurblys	Betonavimo darbams	Vnt.	1
8	Autosavivartis iki 12 tonų keliamosios galios	Birių medžiagų transportavimui	Vnt.	1
9	Sunkvežimis, keliamoji galia 1÷10 tonų	Medžiagų transportavimui	Vnt.	1
10	Autopakrovėjas	Medžiagoms iškrauti	Vnt.	1
12	Automobilinės transporto priemonės	Darbininkams pervežti	Vnt.	2
13	Automobilinis kranas (strėlės siekis 3 ÷ 18 m; kėlimo galia 0,6 ÷ 15,2 t.)	Medžiagoms iškrauti, montavimo darbams	Vnt.	1

Reikalavimai darbo įrenginių naudojimui. Privalomąjį įrenginių techninės būklės tikrinimą vykdo Rangovas. Įrenginių priežiūros norminiuose aktuose ir įrenginių techniniuose dokumentuose nustatyta tvarka įstatymais įgalios potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstaigos tikrina potencialiai pavojingų įrenginių techninę būklę jų naudojimo metu.

Rangovas užtikrina, kad veikiantys darbo įrenginiai būtų:

1. Įrenginių priežiūros įstaigų periodiškai tikrinami ir išbandomi norminiais aktais nustatyta tvarka;
2. Tikrinami kiekvieną kartą, kai gali sukelti pavojų;
3. Darbo įrenginiai atitiktų reikalavimus, būtų saugiai sumontuojami ir išmontuojami.

Rangovo darbuotojai statyboje privalo būti instruktuoti pagal darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas tvarka, kurią nustato LR vyriausiojo valstybinio darbo inspektorius įsakymas Nr. V-240, 2012-08-10 „Darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijų rengimo ir darbuotojų, darbdavių susitarimu pasiūstų laikinam darbui į įmonę iš kitos įmonės, instruktavimo tvarkos aprašas“ (paskutinė galiojanti redakcija nuo 2018.07.04). Darbuotojas apie darbuotojo saugos ir sveikatos instrukcijų įsisavinimą bei išklaušymą pasirašo darbuotojo saugos ir sveikatos instrukcijų žurnale.

Darbo įrenginiai negali virsti ar sukelti pavojų darbuotojams. Darbo įrenginiai, į kuriuos jų darbo metu gali trenkti žaibas, turi būti įžeminti.

Visi variklių ir aparatų išjungėjai ir kiekvieno įrengimo maitinimas ar grandinės atšaka turi būti pažymėti ir nurodyta, ką jie valdo.

Visi remontiniai (po įtampa) paneliai ir rozetės turi būti uždengti, vengiant kontakto su laidžiu metalu.

Dirbti be apsauginių šalmų draudžiama.

Dirbti betonuotojais gali ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus, specialiai pasiruošę, turintys profesinių įgūdžių, mediciniškai patikrinę asmenys. Dirbantys su elektriniais vibratoriais, privalo turėti PK elektroaugos

kvalifikaciją. Betono mišinio siurblys turi būti pastatytas ant lygaus kieto pagrindo. Atramos turi remtis į inventorinius padėklus.

Betonavimo metu draudžiama:

1. Dirbti be apsauginių šalmų;
2. Vaikščioti surištais armatūros karkasais;
3. Pilant betono mišinį stovėti ant klojinių;
4. Vilkti vibratorių už elektros kabelio;
5. Pašaliniams žmonėms būti betono mišinio pylimo į klojinius zonoje 4 m spinduliu nuo betontiekio piltuvo;
6. Perduoti vibratorių darbo metu kitam asmeniui;
7. Dirbti su vibratoriumi moterims;
8. Perkėlinėti automobilinį betono siurbį į kitą stovėjimo vietą su išskleista betontiekio strėle.

Ekskavatoriais leidžiama dirbti asmenims ne jaunesniems kaip 18 metų amžiaus, praėjusiems medicininį patikrinimą, apmokytiems saugių darbo metodų ir turintiems pažymėjimą, leidžiantį valdyti ekskavatorių. Ekskavatoriaus naudojimo instrukcija turi būti laikoma kabinoje, lengvai prieinamoje vietoje. Minimalus ekskavatoriaus judančių dalių atstumas iki statybos aikštelėje esančių objektų – 0,5m. Darbo pertraukos metu ekskavatorių reikia atitraukti nuo tranšėjos krašto 2 m atstumu ir kaušą nuleisti ant žemės.

Ne tik ekskavatoriais, bet ir kitais mechanizmais leidžiama dirbti asmenims ne jaunesniems kaip 18 metų amžiaus, praėjusiems medicininį patikrinimą, apmokytiems saugių darbo metodų ir turintiems pažymėjimą, leidžiantį valdyti atitinkamą mechanizmą.

Prieš pradėdamas darbą, kranininkas privalo apžiūrėti kraną ir įsitikinti, kad jo techninė būklė tinkama darbui, kad kranas pastatytas pagal saugos reikalavimus. Prieš naudodamas kėlimo reikmenis (stropus), kranininkas turi juos apžiūrėti, ar jie tinkami. Rezultatai įrašomi kranų darbo pamainų žurnale.

Kroviniams užkabinti ir atkabinti skiriami stropuotojai, kurie apmokyti perduoti žodinius pranešimus ir ženklus rankomis pagal LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999-11-24 įsakymu Nr.95 „Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatai“ reikalavimus.

Keliant konstrukciją, kurios masė yra artima kranų kėlimo galiai, montuotojas privalo pirma pakelti ją į 0,2 – 0,3 m aukštį ir, įsitikinęs kranų stabilumu, kelti aukščiau. Be to, montuojamų konstrukcijų elementai keliant turi būti prilaikomi nuo įsisiūbavimo ir sukimosi atotampomis. Konstrukcijų elementų atkabinimą, įtvirtinimą reikia vykdyti stovint ant inventorinių paaukštinimo priemonių.

Kranų darbas organizuojamas pagal reikalavimus:

1. Krovinių kėlimo vieta turi būti šviesi, todėl, kai blogas apšvietimas, rūkas, smarkiai sniega ar lyja, kranų darbas sustabdomas;
2. Stropai parenkami pagal krovinių svorį, o kampas tarp jų šakų turi būti ne didesnis kaip 90 laipsnių. Draudžiama kelti krovinį, kurio svoris didesnis už kranų keliamąją galią;
3. Negalima pervežti krovinius virš dirbančių žmonių;
4. Draudžiama montuoti konstrukcijas, jas velkant kranų pagalba;
5. Draudžiama palikti pakabintas konstrukcijas;
6. Draudžiama būti ant konstrukcijų ar elementų, jas pervežant ar pastatant į darbo vietą;
7. Draudžiama vykdyti konstrukcijų atkabinimą, iki jos bus pastoviai ar laikinai pritvirtintos;
8. Draudžiama dėti ar palikti montavimo įrangą ant sienų ar prie perdenginio krašto;
9. Draudžiama nuimti laikiną konstrukcijų sutvirtinimą, kol konstrukcijos nesutvirtintos pagal projekto nuodaras.

Darbo su rankinėmis elektros mašinomis ir įrankiais metu draudžiama juos taisyti, laikyti rankose jų elektros laidus ir kabelius, liesti judančias darbinės dalis, valyti drožles, palikti juos be priežiūros įjungtus į elektros tinklą. Draudžiama dirbti su rankinėmis elektros mašinomis ir įrankiais ant atremiamų kopėčių.

Pavojingose ir labai pavojingose patalpose bei lauke leidžiama naudoti ne aukštesnės kaip 42 V įtampos kilnojamosius šviestuvus. Kaip kilnojamųjų šviestuvų elektros energijos šaltinį leidžiama naudoti transformatorius, generatorius, keitiklius ir akumuliatorius. Šiam tikslui naudoti autotransformatorius draudžiama. Kilnojamųjų iki 42 V įtampos šviestuvų kištukai turi netikti jungti į aukštesnės įtampos tinklą.

46.13. Bendrieji statybos darbų statybvietėje saugos, sveikatos, higienos reikalavimai ir sąlygos (statybvietės ribos ir jos aptvėrimas; pagrindiniai transporto, pėsčiųjų keliai, būtini kelio ženklai; kėlimo kranų, kitų statybos stacionarių mechanizmų galimos pastatymo vietos; buitės, sanitarinių ir higienos patalpų galimos įrengimo zonos; medžiagų ir konstrukcijų galimos sandėliavimo zonos atskiriant kenksmingų ir pavojingų medžiagų sandėliavimo vietą; darbuotojų aprūpinimas geriamuoju vandeniu; atliekų ir statybinių atliekų galimos sandėliavimo zonos; saugos reikalavimai ir priemonės atliekant darbus veikiančioje įmonėje arba greta jos; nurodymai ar sprendiniai įvykus avarijai ar gaisrui statybvietėje; būtinos pirmosios medicininės pagalbos priemonės)

46.13.1 Statybvietės ribos ir jos aptvėrimas. Statybvietę supančios aplinkos ribos turi būti aiškiai matomos ir suprantamai pažymėtos. Rangovas privalo užtikrinti visas būtinas stebėjimo, apšvietimo ir aptvėrimo priemones žmonių, gyvūnų, automobilių ir t.t. apsaugai nuo sužalojimų, susijusių su vykdomais darbais. Visa tai turi būti suderinta su Inžinieriumi.

Rangovas laikomas atsakingu už nelaimingus atsitikimus ir žalą, susijusius su jo nesugebėjimu užtikrinti tinkamą aptvėrimą, apsaugą ir apšvietimą, taip pat už bet kokius nepatogumus ar žalą, sukeltus visuomenei arba turto savininkams dėl jo atsainaus požiūrio į šiuos klausimus.

Statybvietėje naudojami ženklai ir įspėjimai. Statybvietę paženklinta saugos ir sveikatos ženklais, tam kad darbuotojai suvoktų saugos ir sveikatos darbo vietoje riziką ir galėtų jos išvengti. Ženklai išdėliojami ten, kur pavojingų vietų negalima pakankamai apriboti techninėmis ir kolektyvinėmis priemonėmis.

Asmenys, organizuojantys darbus, turi užtikrinti, kad darbo vietos būtų aptvertos ir pažymėtos reikiamais ženklais, atitvarais ir nukreipiamaisiais įtaisais, o tamsiuoju paros metu ar esant blogam matomumui – naudojamos ir šviesos (galima pakabinti raudonos spalvos signalinius žibintus). Atitveriamieji įtaisai (aptvėrimo barjerai, nukreipiamosios ar įspėjamosios gairės, kilnojamieji atitvėrimo skydai ir kt.) turi būti gerai matomi ir stabilūs.

Visi ženklai ir įspėjamieji užrašai statybvietėje turi būti rašomi lietuvių kalba. Vairuotojams, artėjantiems prie iškasų ar išardytų kelio ruožų, turi būti pastatyti reikiami skydai su įspėjamaisiais užrašais, kaip aprašyta transporto valdymo plane. Šie įspėjimo skydai turi būti palaikomi švarūs ir lengvai įskaitomi bei, darbams tęsiantis, turi būti kasdien arba prireikus perkeliama taip, kad visada būtų išdėstyti tinkamai ir patogiai kelio naudotojams.

Visi statybvietėje naudojami ženklai turi būti patvarūs, išdėstyti reikiamose vietose ir paženklinti pagal saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatas.

Draudžiamaisiais ženklais ženklinamos pavojingos mechanizmų ir transporto priemonių veikimo zonos. Draudžiamojo ženklo esminiai požymiai yra tokie: skritulio forma, stabdančio žmogaus rankos delno juoda piktograma baltame fone, raudonas apvadas ir raudona skersinė juosta (iš kairės viršuje į apačią dešinėje 45 laipsniu kampu, raudona spalva dengia ne mažiau kaip 35 % vaizdinio ženklo paviršiaus). Draudžiamasis ženklas įrengiamas prieš įėjimą į pavojingą zoną.

Objekte naudojami tokie draudžiamieji ženklai: naudoti atvirą ugnį ir rūkyti draudžiama, rūkyti draudžiama, pašaliniam įeiti draudžiama.

Įspėjamojo ženklo esminiai požymiai yra tokie: trikampio forma, pakelto krovinio juoda piktograma geltoname fone, juodas apvadas (geltona spalva dengia ne mažiau kaip 50 % vaizdinio ženklo paviršiaus). Įspėjamieji ženklai įrengiami apšviestose ir lengvai prieinamose bei matomose vietose.

Objekte naudojami įspėjamieji ženklai: įspėjamas apie elektros srovės pavojų, įspėjimas apie bendro pobūdžio pavojų, įspėjimas apie pakeltą krovinį, įspėjimas apie kliūtį.

Objekte naudojami įpareigojamieji ženklai: būtina dėvėti apsauginį šalną, būtina dėvėti apsauginius batus, būtina prisirišti apsauginėmis priemonėmis.

Pavojingos zonos ir darbų sauga. Prieš statybos darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatytos (nustatomos) pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia arba gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai.

Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos apsauginiais aptvarais, kad kliudytų darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas.

Pavojingos zonos, kuriose gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos signaliniais aptvarais (STOP juostos) ir paženklintos saugos ir sveikatos apsaugos ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos. Kai darbuotojai turi teisę įeiti į pavojingas zonas, turi būti parengtos reikiamos priemonės jų apsaugai ir, jei reikia, išduodamos asmeninės apsauginės priemonės.

Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos.

Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra - leidimas.

Statybos darbuose naudojamos darbo priemonės, įrenginiai ir technologinė įranga turi atitikti jiems taikomų teisės aktų reikalavimus ir turi būti nurodyti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte ar technologinėse kortelėse.

Darbų vadovas privalo nedelsiant nutraukti darbus, jei gamtinės sąlygos (pūga, vėjas, uraganas, perkūnija, sniegas ir kt.) kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai. Draudžiama dirbti aukštyje atvirose vietose, kai vėjo greitis yra 15 m/s ir didesnis bei plikšalos, lijdros, perkūnijos, rūko ar blogo matomumo darbo vietose metu.

Priemonės darbo vietai paaukštinti (pastoliai, kopėčios ir kitos) ir jų naudojimas turi atitikti standartų reikalavimus.

Visi statybvietėje esantys asmenys privalo dėvėti apsauginius šalmsus.

46.13.2 Pagrindiniai transporto, pėsčiųjų keliai, būtini kelio ženklai. Visi patekimai, įvažiavimai į statybvietę yra esami. Statybos teritorijoje transporto judėjimo greitis turi būti ne didesnis kaip 10 km/val., o patalpoje ne didesnis kaip 5 km/val.

Rangovas privalo naudoti kelių ženklinimą, nurodantį, kad vyksta statybos darbai ir įspėjantį apie padidinto pavojingumo zoną. Ženklinimas turi atitikti Lietuvos Respublikoje galiojančius reikalavimus kelio ženkliams ir jų reikšmėms. Kelio ženklai ir jų išdėstymas turi atitikti standartų reikalavimus ir schemas, nustatyta tvarka suderintas su teritorinės policijos įstaiga. Kelio ženklus pagal suderintą su teritorinės policijos įstaiga schemą sukomplektuoja ir pastato žemės darbus vykdančias statinio statybos rangovas, subrangovas ar statantis ūkio būdu statytojas (užsakovas).

Nepaisant viešų pranešimų spaudoje ir pan. apie uždarytus kelius atitikimo, rangovas privalo pastatyti reikiamus statybos normas ir taisykles atitinkančius apylankos ženklus visose reikiamose vietose taip, kad jokiam kelio naudotojui netektų grįžti atgal, susidūrus su vykdomais darbais ir nepravažiuojamu keliu. Siūlomą užrašų tekstą bei skydų dydį ir išdėstymo vietas rangovas privalo suderinti su inžinieriumi.

Įrengiant darbovietę statybvietėje, privaloma laikytis darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatų kelių įrengimui (judėjimo keliai – pavojingos zonos):

1. Judėjimo keliai, taip pat laiptai, pritvirtintos kopėčios, krovimo aikštelės bei platformos turi būti apskaičiuoti, išdėstyti ir tokių matmenų, kad pėstieji ir transporto priemonės galėtų saugiai judėti ir nekeltų pavojaus darbuotojams, esantiems šalia judėjimo kelių ir įrenginių;

2. Pėsčiųjų judėjimo ir (arba) krovinių gabenimo kelių, įskaitant privažiavimo kelius krovimo darbams, matmenys turi būti nustatomi atsižvelgiant į tokių kelių potencialių naudotojų skaičių ir veiklos pobūdį. Jei judėjimo keliai skirti transporto priemonėms, turi būti numatytas pakankamai saugus atstumas arba numatyta saugos zona ar saugi įranga pėstiesiems. Keliai turi būti aiškiai pažymėti, reikiamai prižiūrimi ir tikrinami;

3. Transporto priemonių judėjimo keliai turi būti nutiesti pakankamu atstumu nuo durų, vartų, pėsčiųjų perėjų, tarpavarčių bei laiptinių;

4. Jei statybvietėje yra pavojingų zonų, į kurias įėjimas ribotas (darbuotojas gali būti traumuotas), jose turi būti įrenginiai, kliudantys darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas. Kai darbuotojai turi teisę įeiti į pavojingas zonas, turi būti parengtos reikiamos priemonės jų apsaugai ir, jei reikia, išduodamos asmeninės apsauginės priemonės. Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos.

Įrengiant darbovietę statybvietėje, privaloma laikytis saugos ir sveikatos reikalavimų:

1. Transporto ir pėsčiųjų judėjimo keliai, priėjimai prie darbo vietų ir darbo vietos turi būti reikiamai prižiūrimi, valomi nuo šiukšlių ir sniego, neužkraunami sandėliuojamomis medžiagomis, konstrukcijomis.

2. Statybines mašinas ir transporto priemones leidžiama pastatyti, jomis dirbti arba važiuoti šalia iškasų (duobių, tranšėjų, griovių ir kt.) su nesutvirtintais šlaitais tokiu atstumu, koks nurodytas statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte.

Kai statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte nėra nurodytų atstumų, rekomenduojamas minimalus atstumas nuo iškasų šlaito krašto iki artimiausios statybinės mašinos atramos ar transporto priemonės nustatomas pagal lentelę (žiūrėti aukščiau „46.12.2 Reikalavimai transporto priemonėms“).

46.13.3 Kėlimo kranų, kitų statybos stacionarių mechanizmų galimos pastatymo vietos. Kėlimo kranai gali būti naudojami statybinių medžiagų pakrovimui - iškrovimui. Rangovas, rengdamas statybos darbų technologinį projektą, privalo atsižvelgti į kėlimo krano pagrindines charakteristikas: kėlimo galią, strėles siekį, kablį pakėlimo aukštį. Kėlimo kranų darbo vietos ir jų judėjimo keliai numatomi taip, kad jais būtų galima iškrauti - pakrauti sunkiausias ir labiausiai nuo krano nutolusias konstrukcijas arba medžiagas.

Statybiniai mechanizmai išdėstomi atsižvelgiant į tokius reikalavimus:

- mechanizmai pagal markes išdėstomi taip, kad negalėtų tarpusavyje susidurti arba trukdyti;
- mechanizmų judančių dalių (posūkio platformos arba priešsvorio) priartėjimas prie esamų pastatų konstrukcijų arba medžiagų rietuvių, leidžiamas ne mažesnis negu 1 metras;
- turi būti pažymėtos krano veikimo zonos: minimali, darbinė ir pavojinga.

Jei statybvietėje yra pavojingų zonų, į kurias įėjimas ribotas (darbuotojas gali būti traumuotas), jose turi būti įrenginiai, kliudantys darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas. Kai darbuotojai turi teisę įeiti į pavojingas zonas, turi būti parengtos reikiamos priemonės jų apsaugai ir, jei reikia, išduodamos asmeninės apsauginės priemonės. Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos.

Kranų darbo pavojingos zonos. Pavojingo darbo zonos, dirbant savaeigiui kranui, apskaičiuojamos pagal formulę:

$$R_{p.d.z.} = R + L/2 + K$$

Šioje formulėje R – strėlės siekis metrais, kuriuo bus naudojama, keliant skaičiuojamąjį gaminį; L – didžiausių matmenų konstrukcijos ilgis metrais; K – pavojingos zonos atsargos atstumas pagal krūvio kritimo aukštį.

Šios zonos turi būti atitvertos apsauginėmis tvoromis ir jose, dirbant kranams, kitus statybos darbus dirbti

draudžiama.

Aplink remontuojamą pastatą, atsižvelgiant į aukštį, iš kurio gali kristi krūviai, nustatomos pavojingos zonos, jos aptveriamos signaliniais aptvarais, kurie turi perspėti žmones apie galimą pavojų aptvertoje teritorijoje.

Galimas krovinio kritimo aukštis, m	Mažiausias perkeliama (krentančio) krovinio nuolėkio atstumas, m	
	Krovinio, perkeliama kranu kritimo atveju	Daiktų kritimo nuo statinio atveju
Iki 10 (projektui)	4 (projektui)	3,4 (projektui)
Iki 20	7	5
Iki 70	10	1

46.13.4 Buities, sanitarinių ir higienos patalpų galimos įrengimo zonos. Gamybinės buities patalpos (laikinos), poilsio vietos, judėjimo keliai turi būti įrengti už pavojingų zonų ribų. Buitinėse patalpose matomoje vietoje turi būti laikoma pirmosios pagalbos vaistinė. Šios patalpos durys pažymimos raudono kryžiaus ženklų baltame fone.

Saugioje statybvietės zonoje lauke pastatomas biotualetas.

Rengiant statybos darbų technologijos projektą, nustatant patalpų kiekį, būtina žinoti, kad buitinėse patalpose turi būti: reikiamas kiekis stalų ir kėdžių, drabužinė, drabužių ir avalynės džiovavimo patalpos, apšilimo patalpa, prausykla, dušas, poilsio ir valgio patalpa, tualetas.

Administracinių ir buitinių patalpų normos:

Patalpų pavadinimas	Skaičiavimo metodika	Plotas
Statinio statybos vadovo ir darbų vadovų patalpos	Vienam žmogui	5 m ²
Drabužinė	Vienam žmogui	1,13 m ²
Prausyklos	Vienam žmogui	0,26 m ²
Drabužių ir avalynės džiovavimo patalpos	Vienam žmogui	0,2 m ²
Poilsio ir valgybos patalpos	Vienam žmogui	1 m ²
Patalpos sušilti	Vienam žmogui	0,1 m ² (mažiausiai 8 m ²)
Dušinės	Atsižvelgiant į gamybos proceso sąlygas: a) viena dušinė 15 žmonių b) viena dušinė 7 žmonėms c) viena dušinė 5 žmonėms	Dušo kabina – 1,75 m ² Persirengimo patalpa – 2,0 m ²
Tualetai	Vienas tualetas 30-čiai žmonių	Kabinos dydis 1,2x0,8 m

Persirengimo kambariai ir drabužių spintelės: Persirengimo kambariai turi būti įrengti darbuotojams, kurie turi dėvėti darbo drabužius, taip pat įrengti ten, kur sveikatos arba etikos požiūriu jie negali persirenginėti kitoje patalpoje. Į persirengimo kambarius turi būti lengvai patenkama, jie turi būti pakankamai erdvūs, juose turi būti įrengtos sėdimos vietos.

Persirengimo kambariai turi būti reikiamo dydžio, kai reikia, juose turi būti įrengtos drabužių džiovavimo vietos. Taip pat turi būti rakinamos vietos darbuotojų drabužiams bei asmeniniams daiktams saugoti. Esant tam tikroms aplinkybėms (dirbant su kenksmingomis medžiagomis, esant drėgmei, su nešvarumais ir kitais atvejais), asmeniniai drabužiai ir daiktai turi būti laikomi atskirai nuo darbo drabužių.

Moterims ir vyrams turi būti atskiri persirengimo kambariai arba turi būti sudaryta galimybė tuo pačiu persirengimo kambariu naudotis skirtingu metu. Kai persirengimo kambariai nėra būtini, kiekvienam darbuotojui turi būti įrengta rakinama drabužių ir asmeninių daiktų laikymo vieta.

Dušai ir praustuvai: Atsižvelgiant į darbo pobūdį ir darbo higienos reikalavimus, darbuotojams turi būti rei-

kiamas skaičius dušų. Dušų kambariai turi būti atskirai vyrams ir moterims arba turi būti numatyta galimybė jiems atskirai naudotis dušų kambariais. Dušų kambariai turi būti reikiamo dydžio, kad, laikydamasis atitinkamų higienos normų, kiekvienas darbuotojas galėtų netrukdomai praustis. Dušams turi būti tiekiamas karštas ir šaltas vanduo.

Jei nebūtini dušai, netoli darbo vietų ir persirengimo kambarių turi būti įrengtas reikiamas skaičius praustuvų su tekančiu vandeniu (jei būtina – karštu vandeniu). Praustuvai turi būti įrengti vyrams ir moterims atskirai arba sudaryta galimybė jais naudotis atskirai.

Kai patalpos, kuriose įrengti dušai ar praustuvai, yra atskirtos nuo persirengimo kambarių, turi būti įrengti patogūs perėjimai.

Tualetai ir praustuvai: Darbuotojams netoli darbo vietų, poilsio bei persirengimo kambarių turi būti įrengtas reikiamas skaičius tualetų ir praustuvų su tekančiu vandeniu. Vyrams ir moterims turi turėti atskirus tualetus arba numatyta galimybė jais naudotis atskirai.

46.13.5 Medžiagų ir konstrukcijų galimos sandėliavimo zonos, atskiriant kenksmingų ir pavojingų medžiagų sandėliavimo vietą. Visos statybinės medžiagos atvežamos autotransportu ir iškraunamos tam skirtose sandėliavimo vietose. Siūloma medžiagas sandėliuoti pagal medžiagų gamintojų rekomendacijas. Statybos metu statybvietėje įrengiamos statybinių medžiagų sandėliavimo zonos, kurios parodytos statybvietės plano brėžinyje.

Bendruoju atveju sandėlių ir statybinių sandėliavimo aikštelių išdėstymas turi užtikrinti mažiausią statybinių mašinų, mechanizmų ir darbininkų judėjimą statybos aikštelėje, mažiausią pakrovimo ir iškrovimo operacijų skaičių, patogų privažiavimą, saugias darbo sąlygas.

Statybos aikštelė turi būti tvarkinga. Negalima užgriozdinti 3,5 m pločio pravažiavimų ir 1 m pločio praėjimo takų. Mažiausias atstumas nuo kelio iki medžiagų laikymo aikštelės 1 metras, iki statybos aikštelės aptvaro – 1,5 metro.

Darbų metu turi būti užtikrintas netrukdomas praėjimas į sklype eksploatuojamus pastatus ar kitas esamas patalpas. Prie įėjimų į pastatus draudžiama palikti arba laikinai sandėliuoti statybines medžiagas. Vykdamas darbus, draudžiama medžiagas ir konstrukcijas laikinai arba pastoviai sandėliuoti laiptinėse, koridoriuose ir praėjimuose. Prireikus privalo būti uždengtos perėjos arba į pavojingas zonas neprivalo būti įėjimo.

Užsakovo turtas, įskaitant medžiagas, įrenginius ir įrangą, turi būti apsaugoti nuo sugadinimo. Medžiagos ir įrenginiai privalo būti išdėstyti arba sudėti į krūvas taip, kad negalėtų nuslysti arba nuvirsti. Į darbo vietą medžiagos ir gaminiai gali būti paduodamos rankiniu būdu arba panaudojant skryščių kompleksus (polispastus). Rangovo nuožiūra gali būti naudojama gervė, skryščiai ir kita analogiška lengva įranga.

Statybinių medžiagų saugojimo būdai:

- smulkios detalės montažiniams sujungimams turi būti pritvirtintos prie atvežtų elementų arba atvežamos atskiroje taroje, su nurodytomis detalių markėmis ir jų kiekiu;
- tvirtinimo detalės laikomos uždaroje patalpoje, išrūšiuotos pagal rūšis ir markes, varžtus ir veržles – pagal stiprumo klasę ir diagramą;
- suvirinimo elektrodai surūšiuojami pagal markes ir sandėliuojami šiltoje, sausoje patalpoje;
- apdailos medžiagos, inžinerinių tinklų instaliacinės medžiagos sandėliuojamos pastato viduje. Sandėliavimo vieta turi būti įrengta, remiantis priešgaisriniais reikalavimais.

Rangovas privalo užtikrinti įvairių medžiagų atskyrimą ir jų sandėliavimo vietų įrengimą, o jei tai būtų ypač pavojingos žaliavos arba medžiagos, tai ir tokių vietų ženklumą.

Sandėliuoti medžiagų ant esamų inžinerinių tinklų negalima.

46.13.6 Darbuotojų aprūpinimas geriamuoju vandeniu. Darbuotojų buitinėse patalpose, taip pat netoli darbo vietų darbuotojai turi būti aprūpinti geriamuoju vandeniu, atitinkančiu higienos reikalavimus, ir vienkartiniais

puodukais. Rangovas pasirūpins, kad geriamas vanduo į statybos aikštelę būtų pristatytas talpose (sufasuotas plastikiniuose buteliuose, kitose sandariose 18 l talpose arba užpildomas specialus atsigėrimo aparatas) arba, sudarius sutartį su statytoju, būtų naudojamas geriamu vandeniu iš čiaupų. Taip pat statybvietėse darbuotojams turi būti sudarytos galimybės tinkamomis sąlygomis pavalgyti, prireikus turi būti priemonės valgiui pasigaminti („Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai“, 4 priedas).

46.13.7 Atliekų ir statybinių atliekų galimos sandėliavimo zonos. Rangovas privalo užtikrinti panaudotų pavojingų medžiagų tinkamą rūšiavimą, saugojimą ir perdavimą atliekų tvarkytojams. Rangovo pareiga taip pat yra statybinių ir kitų atliekų rūšiavimas, saugojimas ir perdavimas atliekų tvarkytojams. Atliekos turi būti surenkamos, saugomos ir rūšiuojamos taip, kad nekeltų pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai.

Numatomos galimos atliekų ir statybinių šiukšlių sandėliavimo zonos pavaizduotos statybvietės brėžinyje, o plačiau apie atliekas skaityti aukščiau, skyrelyje „46.7 Susidarysiančių įvairių rūšių statybinių atliekų orientacinis kiekis (svorio vienetais), jų tvarkymo būdai, panaudojimo statybvietėje sąlygos“. Šios zonos, jų vieta bus tikslinami Rangovui rengiant statybos darbų technologijos projektą ir statybos darbų metu.

Statybos rangovas privalo pasirūpinti statybos aikštelės sutvarkymu. Kiekvieną dieną po darbo aikštelė turi būti sutvarkoma, sušluojamos šiukšlės, smulkios ir lengvos detalės sandėliuojamos taip, kad nekeltų aplinkiniams grėsmės. Surinktos šiukšlės sudedamos į uždarus kontenerius ir rangovo transportu išvežamos į statybos atliekų sąvartyną.

46.13.8 Saugos reikalavimai ir priemonės atliekant darbus veikiančioje įmonėje arba greta jos. Visi darbai turi būti planuojami ir rizikos prasme įvertinami laiku, kad galėtų būti saugiai atliekami. Reikia suplanuoti judėjimo kelius bei transportą ir išspręsti klausimą, kokiū būdu pasiekti visas darbo vietas. Darbą reikia suplanuoti taip, kad skirtingų įmonių veikla netrukdytų viena kitai tuo būdu, kad nekiltų pavojus sveikatai ar nelaimingų atsitikimų pavojus. Laiko planavimas ypač svarbus tuo atveju, jei darbas yra didelės apimties, o laiko statyboms yra nedaug.

Planuojant darbus, reikia pasirinkti tokią darbo įrangą ir tokius darbo metodus, kurie:

- padėtų išvengti nelaimingų atsitikimų dėl kritimų iš aukštai ir dėl įgriuvų;
- reikėtų, kad vengiama sveikatai pavojingų ir be reikalo varginančių kūno apkrovų;
- reikėtų, kad triukšmo, vibracijų, pavojingų medžiagų bei užteršto oro apsuptyje bus praleidžiama nedaug laiko.

Darbuotojai turi būti informuojami apie darbą, kokios darbo aplinkos priemonės yra įgyvendintos ir planuojamos ir kokios taisyklės galioja. Jiems gali prireikti atskiro mokymo ar instrukcijos, jei bus naudojami nauji produktai ar darbo metodai.

Statybvietėje visą laiką vyksta greitų pasikeitimų, sukeliančių daug pavojų, todėl yra svarbūs reguliarūs darbo saugos reidai.

Atsakomybė. Kad statybvietėje būtų sukurta gera darbo aplinka, labai svarbus prevencinis darbo aplinkos darbas ir kad kiekvienas atsakingas asmuo prisiimtų atsakomybę. Be to svarbu, kad atsakingi asmenys koordinuotų veiklą ir kad prie darbo aplinkos prisidėtų darbuotojai.

Bendruoju atveju, vykdydamas Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos, sveikatos įstatymo bei kitų darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų nuostatas, rangovas statybos metu statybvietėje privalo vykdyti darbdavio pareigas bei užtikrinti bendradarbiavimą tarp darbdavių, tarp savarankiškai dirbančių asmenų bei tarp darbdavių ir savarankiškai dirbančių asmenų, kurie vykdo gamybinę veiklą teritorijoje, kurioje arba greta kurios yra statybvietė.

Dirbant statybvietėje daugiau nei vienam rangovui/subrangovui privalo būti paskirtas statinio statybos sau-

gos ir sveikatos koordinatorius. Visi darbdaviai privalo vykdyti darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatų reikalavimus ir atsižvelgti į statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatoriaus nurodymus dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos.

Saugos ir sveikatos koordinatorius statybų laikotarpiu koordinuoja darbus darbo aplinkos prasme, pritaiko darbo aplinkos planą prie to, kaip darbai vykdomi iš tikrųjų, kontroliuoja, ar darbai vykdomi teisingai darbo aplinkos prasme ir ar laikomasi darbo aplinkos plano.

Kiekvienas darbdavys yra atsakingas už darbuotojų darbo aplinką pirmiausia.

Savarankiškai dirbantys asmenys ir asmenys, dirbantys be samdomųjų darbuotojų, atlikdami statybos darbus turi laikytis tų pačių nuostatų, kurios galioja darbdaviui ir darbuotojui.

Visi, dirbantys bendroje darbo vietoje, turi laikytis tvarkos ir saugos taisyklių, prisidėti prie darbo aplinkos, laikytis galiojančių nuostatų ir naudotis esamais saugos įrenginiais.

Aktas – leidimas. Prieš statybos darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatytos (nustatomos) pavojingos zonos. Statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte bei statybvietės įrengimo saugos ir sveikatos priemonių plane turi būti numatytos žmonių saugą užtikrinančios priemonės.

Užtikrinant darbuotojų saugą ir sveikatą pavojingiems darbams atlikti išduodamas paskyra - leidimas.

Įmonėje, atsižvelgiant į veiklos profilį, turi būti sudarytas darbo vietų ir darbų, atliekamų tik pagal paskyrą - leidimą, sąrašas, kurį tvirtina darbdavys. Paskyrą - leidimą darbų vadovui išduoda darbdavio paskirtas asmuo. Jis privalo kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos paskyroje - leidime nurodytos darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės. Darbų vadovas privalo supažindinti darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis ir instruktavimą įforminti paskyroje - leidime.

Paskyra - leidimas vykdyti darbus statinių arba komunikacijų apsauginėse zonose gali būti išduota tik turint statinių ar komunikacijų savininkų (eksploatuotojų) raštišką leidimą. Paskyra – leidimas išduodama darbų vykdymo laikotarpiui. Paskyra-leidimas turi būti surašytas:

- kiekvienai konkrečiai darbų vykdymo vietai
- išduodamas konkrečiam darbų vykdymo laikotarpiui.

Kai darbų vykdymo metu atsiranda paskyroje – leidime nenumatyti pavojingi ar kenksmingi veiksniai, darbus būtina nutraukti. Atnaujinti darbus galima tik gavus naują paskyrą - leidimą ir įgyvendinus joje numatytas priemones darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti.

Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai. Kai statant, rekonstruojant, remontuojant statinius naudojami kėlimo kranai ir į jų pavojingas zonas patenka gyvenamieji namai, visuomeniniai, gamybiniai ir kiti statiniai, transporto arba pėsčiųjų keliai (šaligatviai), statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte bei statybvietės įrengimo saugos ir sveikatos priemonių plane turi būti numatytos žmonių saugą užtikrinančios priemonės: transporto ir pėsčiųjų kelių perkėlimas už pavojingų zonų ribų; apsauginių priedangų įrengimas; žmonių iškeldinimas iš statinių arba darbų vykdymas tuo metu, kai statiniuose nėra žmonių ir panašiai.

Gyvenvietėse ir veikiančių įmonių teritorijose esančios statybvietės turi būti aptvertos, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys. Statyviečių aptvarų aukštis turi būti ne žemesnis kaip 1,6 m. Aptvarai, esantys šalia masinio žmonių judėjimo kelių, turi būti ne žemesni kaip 2 m, su vientisu apsauginiu stogeliu, apsaugančiu nuo krentančių daiktų.

Vykdam žemės darbus gyvenviečių ar veikiančių įmonių teritorijoje, duobės, tranšėjos ir kitos iškasos tose vietose, kur vyksta transporto ar pėsčiųjų judėjimas, turi būti aptvertos.

Perėjimo vietose per iškasas turi būti nutiesti ne siauresni kaip 1 m perėjimo tilteliai su aptvarais, apsaugančiais nuo kritimo.

Šuliniai, šurfai ir kitos panašios iškasos turi būti uždengti dangčiais, skydais arba aptverti.

Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištinine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus – su viduriniu tašeliu, arba būtina naudoti kitas lygiavertes apsaugos priemonės.

Dažniausiai pasitaikanti nelaimingų atsitikimų, vykdančių žemės darbus, priežastis yra iškasų šlaitų griūtis, todėl būtina užtikrinti iškasų šlaitų stabilumą (žiūrėti žemiau – tranšėjų įrengimas).

Dirbti iškasose su įmirkusiais šlaitais ar gilesnėse kaip 1,3 m leidžiama tik darbų vadovui apžiūrėjus grunto šlaitus ir, jei reikia, pritaikius tinkamas saugos priemones. Draudžiama lipti ir dirbti iškasose, iš kurių nepašalintas vanduo. Vykdančius darbus gilesnėse nei 2 m iškasose darbininkai ir darbų vadovai turi būti atestuoti darbų saugos klausimais nustatyta tvarka.

Dirbant iškasose (tranšėjose), šuliniuose, požemiuose arba tuneliuose, turima imtis reikiamų saugos priemonių, kurios:

1. užtikrintų ramsčių, klojinių, šlaitų ir pylimų patikimumą;
2. pašalintų darbuotojų, medžiagų arba daiktų kritimo, vandens prasiskverbimo pavojų;
3. užtikrintų pakankamą visų darbo vietų vėdinimą, kad oras būtų nekenksmingas ir nepavojingas sveikatai;
4. leistų darbuotojams išsigelbėti kilus gaisrui arba prasiskverbus vandeniui ar kitoms medžiagoms.

Suprojektuotų tinklų statybos ypatumai. Bendruoju atveju, suprojektuoti buitinių nuotekų ir vandentiekio tinklai klojami atviru būdu tranšėjose. Visi projekte numatyti panaudoti statybos produktai, numatyti darbai ir reikalavimai statybos darbams nurodyti atskirose projekto dalyse bei techninėse specifikacijose.

Privažiuoti prie darbų vykdymo zonos galima esamomis gatvėmis. Kur statybos darbai vykdomi gatvėse greta praėjimo ir privažiavimo vietų, technologijos darbų projekte būtina paruošti detalias darbų saugos ir sveikatos priemones.

Tinklų apsaugos zonos dydį reglamentuoja 2019 m. birželio 06 d. Lietuvos Respublikos specialiujų žemės naudojimo sąlygų įstatymas.

Tinklai turi būti tiesiami tik ant tvirto, nepermirkusio grunto pagrindo, todėl sutiktą gruntinį ir į tranšėjas patekusį paviršinį (sniego, tirpsmo ar kritulių) vandenį būtina tuojau pat šalinti iš tranšėjos. Gruntinis vanduo paprastai maitinasi iš atmosferos kritulių, todėl maksimalus jo lygis gali būti drėgnuojų metų laikotarpiu. Gruntinio vandens lygis iškasose turi būti žeminamas adatiniais filtrais. Vandenį iš tranšėjos galima šalinti ir kitais rangovui priimtinais ir aplinkai neigiamo poveikio nedarančiais būdais. Išsiurbtas vanduo nuvedamas į esamus griovius arba esamus lietaus nuotekų tinklus.

Visos pažeistos esamos komunikacijos ir kiti esami tinklai statybų metu turi būti atstatyti. Pažeista gatvių danga turi būti atstatyta pagal KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ ir KPT SDK 07 „Automobilių kelių standartizuotų dangų konstrukcijų projektavimo taisyklės“ reikalavimus, bet ne prastesnės būklės, nei buvo iki statybų pradžios.

Tranšėjų įrengimas. Iškasos (tranšėjos) turi būti įrengtos taip, kad į jas būtų galima saugiai įeiti ir išeiti.

Atviru būdu tiesiant tinklus, priklausomai nuo grunto, gruntinio vandens lygio bei nuo konkrečios projektuojamų tinklų vietos, gali būti įrengiamos išramstytos arba neišramstytos tranšėjos. Jei šalia statomo tinklo yra kitų tiesinių arba tinklas statomas gatvėje, tranšėja turi būti tik išramstyta arba jei taip numato rangovas statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte. Privaloma tranšėjos kraštus išramstyti ir sutvarkyto gerbūvio vietose bei kultūros paveldo objekto teritorijoje.

Šlaitai neramstomi, kai yra šie gruntai: smėlio ir žvyro iki 1 m gylio; priesmėlio – iki 1,25 m; priemolio ir molio – iki 1,5 m. Tačiau iškasų ir nepamamstytų tranšėjų negalima ilgam palikti, nes, iš grunto išgaravus drėgmei, pakinta jo fizinės savybės, ir tranšėja gali užgriūti. Kasant vertikalias gilesnes tranšėjas, šlaitus reikia ramstyti.

Iki 3 m gylio tranšėjų šlaitai stiprinami tipiniais inventoriniais ramsčiais. Jeigu nėra galimybės naudoti inventorinių skydų iškasų, duobių ir tranšėjų sienų sutvirtinimui, reikia naudoti sutvirtinimus, pagamintus pagal darbdavio patvirtintus individualius projektus. Statant sutvirtinimus, jų viršutinė dalis turi išsikišti virš iškasos krašto ne mažiau kaip 0,15 m. Iškasos sienų sutvirtinimai statomi nuo viršaus į apačią, gilinant iškasą ne daugiau kaip kas 0,5 m, o išardomi iš apačios į viršų, užpilant iškasą.

Gilesnių kaip 3 m tranšėjų šlaitų tvirtinimo konstrukciją reikia pagrįsti skaičiavimais. Kasant iki 3 m gylio tranšėjas natūralaus drėgnumo rišliuose gruntuose, šlaitai ramstomi horizontaliomis lentomis, paliekant lentos pločio tarpus. Gilesnes kaip 3 m tranšėjas reikia ramstyti vientisa lentų sienele. Kasant biriuose arba labai drėgnuose gruntuose, tranšėjų šlaitai ramstomi ištisai.

Statybos darbų vykdymo metu privalo būti nuolat kontroliuojami darbai kasant labai drėgnus ir šlapius grun- tus, nes keičiantis grunto drėgnumui kinta ir natūralaus grunto byrėjimo kampas, o dėl šios priežasties šlaitas gali nuslinkti ir užgriūti dirbančius žmones. Dirbant su drėgnais ir šlapiais gruntais turi būti taikomos priemonės apsau- goti darbininkus nuo galimų nelaimingų atsitikimų darbų metu.

Visų rūšių vandeningojo grunto tranšėjų šlaitai tvirtinami spaustlentėmis, sukaltomis į gruntą.

Tranšėjų šlaitų tvirtinimo lentas galima paramstyti inkariniais arba nuožulniais spyriais bei ramsčiais. Išdės- tant spyrius, atsižvelgiama į grunto slėgį.

Dirbtinai netvirtinamų iškasų šlaitų statusas (šlaito aukščio santykis su pločiu) turi atitikti lentelėje žemiau pateiktus duomenis.

Gruntai	Šlaito statusas, kai iškasos gylis ne didesnis kaip, m		
	1,5	3,0	5,0
Piltiniai netakieji	1 : 0,67	1 : 1	1 : 1,25
Smėlio ir žvyro	1 : 0,5	1 : 1	1 : 1
Priesmėliai	1 : 0,25	1 : 0,67	1 : 0,85
Priemoliai	1 : 0	1 : 0,5	1 : 0,75
Moliai	1 : 0	1 : 0,25	1 : 0,5

Esamų inžinerinių tinklų apsauga. Bendroju atveju, kai statybvietei (žemės darbų vykdymo vietai) yra nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, statinio statybos vadovas be kitų įstatymais nustatytų pareigų, **privalo:**

- pradėti vykdyti žemės darbus tik po to, kai yra gautas statybą leidžiantis dokumentas, statinio projektas arba su žemės darbų vykdymo vietoje esančių požeminių statinių, susisiekimo komunikacijų savininkais (naudotojais, valdytojais) suderintas žemės darbų vykdymo aprašas (kuriame turi būti aprašytas žemės darbų tikslas, vieta, apim- tis, pradžia, pabaiga; darbams naudojami mechanizmai; darbų vadovo vardas, pavardė; darbus atliekančios įmonės rekvizitai; teritorijos aptvėrimo, eismo apribojimo, grunto, medžiagų sandėliavimo sprendiniai; žemės darbų vyk- dymo tvarka; dangų sutvarkymo, želdinių atkūrimo sprendiniai), statybos darbų žurnalas (kai jis privalomas) ir sta- tinio nužymėjimo vietoje aktas su statinių nužymėjimo nuotraukomis (schemomis, planais);

- iškviesti žemės darbų vykdymo vietoje esančių požeminių statinių, susisiekimo komunikacijų savininkus (naudotojus, valdytojus) ar jų atstovus ne vėliau kaip prieš 5 dienas iki darbų pradžios pranešdamas jiems tikslų žemės darbų pradžios laiką ir vietą, taip pat, jei žemės darbus reikia vykdyti kelių (gatvių) bei kelio statinių apsau- gos zonoje, informuoti teritorines policijos įstaigas;

- žemės darbų vykdymo vietoje pažymėti esamų požeminių inžinerinių statinių vietas, kultūros paveldo ob- jektų teritorijų bei jų apsaugos zonų, saugomų teritorijų bei jų apsaugos zonų ribas ir imtis priemonių apsaugoti statinius, derlingą dirvožemį, reljefą bei želdinius nuo galimos žalos;

- prieš žemės darbų vykdymo pradžią veikiančių inžinerinių tinklų bei kitų inžinerinių statinių apsaugos zo- nose suderinti su jų savininkais (naudotojais, valdytojais) saugos priemonės ir įvykdyti elektros, šilumos tinklų, naftotiekio, dujotiekio, kitų inžinerinių tinklų savininkų (naudotojų), valstybei priklausančių melioracijos statinių valdytojo atstovo nurodymus (šie nurodymai įrašomi į Statybos darbų žurnalą).

Už inžinerinių tinklų, kitų inžinerinių statinių ar archeologinio paveldo sugadinimą, vykdant žemės darbus atsako rangovas ar statantis ūkio būdu statytojas (užsakovas) teisės aktų nustatyta tvarka, jeigu įstatymai ir kiti teisės aktai nenumato kitaip.

Vykdant žemės darbus, draudžiama užversti gruntu ar statybos produktais bei jų atliekomis želdinius, požeminių inžinerinių tinklų šulinių (kamerų) dangčius, gaisrinius hidrantus, geodezijos ženklus, kitus įrenginius bei priešgaisrinius kelius, o statybos produktų atliekomis – ir kultūros paveldo objektų teritorijas ir jų apsaugos zonas.

46.13.9 Nurodymai ar sprendiniai įvykus avarijai ar gaisrui statybvietyje. Darbdavys ar jam atstovaujantis asmuo, atsižvelgdamas į įmonės veiklos ypatumus ir dydį bei į kitus esančius asmenis, turi imtis būtinų pirmosios pagalbos, gaisrų gesinimo ir darbuotojų evakavimo priemonių ir pasirūpinti, kad būtų užmegzti būtini ryšiai su išorės tarnybomis, ypač tomis, kurios teikia pirmąją ar skubią medicinos pagalbą, atlieka gelbėjimo darbus ir gesina gaisrus.

Rangovas ekstremalių situacijų atveju turi paruošti dirbančiųjų žmonių evakuacijos planą ir iškabinti matomoje vietoje.

Jei įvyksta statomo statinio avarija – statybos rangovas (statytojas (užsakovas), statant ūkio būdu arba jei statybos rangos sutartis nutraukta ar negaliojanti, visi statybos rangos sutartyje numatyti darbai perduoti statytojui (užsakovui), privalo nedelsdamas:

1. Organizuoti ir suteikti pagalbą avarijos metu nukentėjusiems žmonėms;
2. Imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių (pažymėti pavojingą zoną, kurioje kyla ar gali kilti pavojus žmonių sveikatai, gyvybei ar aplinkai, organizuoti jos laikiną aptvėrimą ir pasirūpinti, kad į ją nepatektų pašaliniai asmenys; evakuoti žmones iš pavojingos zonos; organizuoti pavojingos būklės konstrukcijų laikiną sustiprinimą);
3. Užtikrinti statinio avarijos vietos apsaugą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;
4. Pranešti apie avariją (telefonu, oficialiu el. paštu, faksu ar kitomis ryšio priemonėmis) nurodant statinio adresą ir kitus duomenis, leidžiančius greičiau nustatyti avarijos vietą (valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie aplinkos ministerijos; savivaldybės, kurios teritorijoje įvyko avarija, administracijos direktoriui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui; jei avarija įvyko statybos metu, – statytojui (užsakovui) (kai statyba vykdoma rangos būdu), statinio statybos techniniam prižiūrėtojui ir statinio projektuotojui; jei yra nukentėjusių žmonių, – teisėsaugos institucijai ir valstybinei darbo inspekcijai; jei avarija įvyko kultūros paveldo statinyje, kultūros paveldo objekto teritorijoje – už nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą atsakingos įgaliotos institucijos teritoriniam padaliniiui; jei įvyko avarija, dėl kurios buvo (gali būti) užteršta aplinka – aplinkos apsaugos agentūrai; jei avarija susijusi su potencialiai pavojingų įrenginių avarija arba jei dėl statinio avarijos buvo pažeisti šie įrenginiai – potencialiai pavojingų įrenginių avarijų tyrimo nuostatuose nurodytoms institucijoms);
5. Aprašyti statinio būklę po avarijos, statinio pakeitimus ir jų atsiradimo vietas (darant schemas bei eskizus, fotografuojant ar kitu būdu).

Visas avarijos pasekmes, jei ji įvyktų, privalės likviduoti jos kaltininkas.

Gaisro atveju turi būti užtikrintas gesinimo mašinų privažiavimas prie rekonstruojamo pastato ir užtikrinamos tinkamos gesinimo sąlygos. Pasirinkta rangos darbų vykdymo metodika turi užtikrinti kuo mažesnes kliūtis gaisrinės ir policijos automobilių privažiavimui bei jokių atveju neužkirsti kelio tokiam privažiavimui. Visur, kur vykdomi statybos darbai, rangovas privalo pranešti vietinei policijos nuovadai savo telefono numerį, skirtą susisiekimui nakties metu.

Objekte nebus saugomų pavojingų medžiagų ir nebus vykdomi sprogimo požūriui pavojingi technologiniai procesai, todėl kilęs gaisras gali būti pavojingas lokaliai, nepadarant esminių nuostolių kaimynystėje esančioms teritorijoms ir esamiems pastatams.

Prasidėjus gaisrui statybos aikštelėje įvykio vietoje būtina nutraukti darbus, išjungti elektros apšvietimo ir jėgos liniją, sumažinti slėgį technologinėje įrangoje, slėginiuose induose, vamzdynuose, uždaryti sklendes ir nutraukti pavojingų medžiagų tiekimą į juos. Taip pat iš karto duodamas pavojaus signalas, apie įvykį informuojamas vadovaujantis darbuotojas bei telefonu 112 išskviečiama priešgaisrinė tarnyba. Tai turi padaryti statybininkai ir įmonės darbuotojai dar prieš atvykstant gaisrininkams. Kiti lygiagrečiai vykdomi veiksmai, kilus gaisrui turi būti – operatyvus gaisro gesinimas (turimomis pirminėmis gaisro gesinimo priemonėmis - gesintuvu, vandeniu, smėliu, žeme, velėna, uždengiant nedegia medžiaga); žmonių gyvybių gelbėjimas. Šioje situacijoje reikia elgtis ramiai, nesutrikinti, realiai įvertinti susidariusią situaciją.

Gaisro gesinimo rekomendacijos - gaisrą gesinti reikia pagal vėjo kryptį; deganti paviršių gesinti iš priekio; lašantį ar tekantį skystį gesinti iš viršaus į apačią; gesinti reikia vienu metu, ne iš eilės; stebėti, kad užgesus vėl neužsiliepsnotų; naudotą gesintuvą nekabinti, bet vėl užpildyti.

Gaisrų prevencija. Gaisrai kyla dėl savaiminio užsidegimo, žaibo ir elektrostatiinių krūvių ir priežasčių: rūkant pavojingose priešgaisrinio požūriu vietose, dėl neatsargaus elgesio su šildymo prietaisais, netvarkingų elektros įrenginių, metalo suvirinimo darbų technologijos pažeidimų ir t.t. Gaisrą statyboje gali sukelti ir netaisyklingai eksploatuojamos statybinės mašinos ar mechanizmai.

Turi būti laikomasi visų būtinausių reikalavimų gaisrinei saugai:

1. Atsižvelgiant į statybos pobūdį ir statyb vietės ypatybes, patalpų matmenis ir paskirtį, naudojamus įrenginius, fizines ir chemines naudojamų medžiagų savybes bei galimą didžiausią darbuotojų skaičių, turi būti numatytas pakankamas kiekis reikiamų pirminių gaisro gesinimo priemonių ir, jei būtina, turi būti įrengti gaisro detektoriai bei gaisrinės signalizacijos įrenginiai;

2. Gesinimo įranga, gaisrinės signalizacijos įrenginiai turi būti tvarkingi ir veikiantys, reguliariai prižiūrimi ir tikrinami. Nustatyta tvarka periodiškai turi būti atliekami pirminių gaisro gesinimo priemonių ir gaisrinės signalizacijos bandymai bei rengiami praktiniai užsiėmimai darbuotojams apmokyti;

3. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti išdėstomos matomose ir prieinamose vietose, lengvai pasiekiamos bei paprastos naudoti. Pirminės gaisro gesinimo priemonės turi būti paženklintos, kaip nustatyta Saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose. Ženkilai turi būti patvarūs ir išdėstyti reikiamose vietose.

Darbo vietose ir šalia jų gali būti sandėliuojamas tik toks degių ir savaiminio įsiliepsnojimo medžiagų kiekis, kuris reikalingas konkrečioms darbams vykdyti.

Statybos aikštelėje keliose vietose įrengiami priešgaisriniai nekilnojami (stacionarūs), kilnojami stendai – skydai, kuriuose sukabinti gesintuvai, laužtuvai, kobiniai, kirviai, kastuvai, kibirai, bakeliai vandeniui, nedegaus audeklo gabalai, o šalia pastatytos dėžės su smėliu arba sorbentai ir statinės vandens. Priešgaisrinis inventorių turi būti nudažytas raudonai, kad skirtųsi nuo statybinio inventoriaus.

Atliekant ugniai pavojingus darbus, naudojamas kilnojamas priešgaisrinis skydas.

Rūkyti galima tik tam skirtose specialiose vietose, kuriose pastatomi stalai su suolais, padengtais skarda, padedamos skardinės urnos degtukams su nuorūkomis, pastatoma talpa su vandeniu ir dėžė su smėliu.

Statyb vietėje neleidžiama deginti šiukšlių ir atliekų. Kasdien, baigus darbą, iš darbo vietos reikia pašalinti gerai degančias medžiagas, t.y. pjuvenas, skiedras, atpjuovas, plastmasines atliekas.

46.13.10 Būtinios pirmosios medicininės pagalbos priemonės. Darbdavys turi užtikrinti, kad bet kuriuo metu galėtų būti suteikta pirmoji pagalba. Darbuotojai turi būti apmokyti suteikti pirmąją pagalbą nukentėjusiajam. Darbuotojas, kuris įvykus nelaimingam atsitikimui buvo sužeistas arba staigiai susirgo, turi būti nedelsiant

nugabentas į medicinos įstaigą. Atsižvelgiant į statybos darbų apimtį ir (arba) veiklos rūšį, pagal darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus turi būti numatytos patalpos pirmajai pagalbai teikti.

Pirmosios pagalbos patalpose turi būti pagrindinė pirmosios pagalbos įranga ir priemonės. Į tokią patalpą turi būti lengvai patenkama su neštuvais. Šios patalpos turi būti paženklintos taip, kaip nustatyta saugos ir sveikatos apsaugos ženklų naudojimo darbovietėse nuostatuose ir nurodytos kelrodžiais. Pirmosios pagalbos priemonės turi būti visose vietose, kuriose jos reikalingos pagal darbo sąlygas. Jų laikymo vietos turi būti pažymėtos, gerai matomos ir lengvai pasiekiamos.

Matomose vietose turi būti aiškiai nurodyti gelbėjimo tarnybų (greitosios medicinos pagalbos, gaisrinės ir avarinės dujų tarnybos) telefono numeriai ir adresai.

Pirmosios pagalbos rinkinys. Statybvietėje turi būti pirmosios pagalbos rinkinys, sukomplektuotas pagal sveikatos apsaugos ministro 2003-07-11 įsakymo Nr. V-450 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinio aprašo, pirmosios pagalbos rinkinio aprašo ir asmens sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos teikiant pirmąją medicinos pagalbą aprašo patvirtinimo“ (Galiojanti suvestinė redakcija 2022-10-07).

Rinkinyje privalo būti:

Medicinos priemonių (prietaisų) ir kitų priemonių pavadinimas	Kiekis
1. Sterilūs įvairių dydžių pleistrai	10 vnt.
2. Pleistras (ruloninis)	1 vnt. (ne mažiau kaip 5 m)
3. Sterilus spaudžiamasis tvarstis, kurio sterilus padelis ne mažesnis kaip 10 cm x 10 cm, pats tvarstis ne mažesnis kaip 15 cm x ir 180 cm	1 vnt.
4. Nesterilus tvarstis	5 vnt. (ne mažiau kaip po 5 m ilgio)
5. Palaikomasis trikampio formos tvarstis	2 vnt.
6. Pirmosios pagalbos žirkklės	1 vnt.
7. Speciali antklodė, skirta paguldyti ar apkloti nukentėjusįjį, ne mažesnė kaip 130 cm x 200 cm	2 vnt.
8. Sterilus žaizdų tvarstis, ne mažesnis kaip 5 cm x 10 cm	10 vnt.
9. Vienkartinės medicininės pirštinės	2 komplektai (po 2 vnt.)
10. Vienkartinės apsauginės plėvelės / pirmos pagalbos gaivinimo kaukės dirbtiniam kvėpavimui atlikti	2 vnt.
11. Vienkartinis šalčio maišelis	2 vnt.
12. Turniketas, skirtas stipriam (masyviam) kraujavimui galūnėse (rankose, kojose) stabdyti	2 vnt.
13. Atmintinė – pirmosios pagalbos teikimo aprašymas arba atmintinė, turniketo naudojimo taisyklės	1 vnt.

46.13.11 Asmeninės apsaugos ir sveikatos priemonės. Asmeninės apsaugos priemonės darbuotojui išduodamos tik įvertinus jį veikiančius rizikos veiksnius ir turi būti parenkamos tokios, kad apsaugotų darbuotoją nuo rizikos veiksnių poveikio. Asmeninės apsaugos priemonės turi būti pritaikytos darbui, patogios naudoti, neturi sudaryti papildomų pavojų darbuotojų saugai ir atitikti darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus. Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatus ir privalomuosius šių priemonių saugos reikalavimus tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.

Statybvietėje darbuotojai privalo būti aprūpinti:

- apsauginiais šalmais, paženklintais gamintojo, ir atitinkančiais Lietuvos standarto LST EN 397 reikalavimus;
- pirštinėmis (nuo mechaninių sužalojimų), kurios turi atitikti Lietuvos standarto LST EN 388 reikalavimus;
- apsauginiais darbo drabužiais, apsaugančiais nuo mechaninio poveikio ir gamybinio užterštumo ir atitinkančiais Lietuvos standarto LST EN 340 reikalavimus;
- profesine avalyne, atitinkančia Lietuvos standarto LST EN 346 reikalavimus, bei pirmosios pagalbos rinkiniu.

Asmeninių saugos priemonių naudojimas. Asmeninių saugos priemonių naudojimas statybvietėje yra **privalomas**. Visi dirbantieji aprūpinami šalmais, plaštaką apsaugojančiomis pirštinėmis (turi atitikti plaštakos dydį), batais su nepersmeigiamu padu ir apsaugine nosele. Žiemos metu papildomai išduodamos pašiltintos pirštinės, žieminė avalynė ir žieminė striukė.

Suvirintojai mūvi pirštines, rankas apsaugančias nuo nudegimų, dėvi apsauginę odinę prijuostę ir specialią aprangą iš sunkiai degios medžiagos, avi specialius batus, naudojami specialiais apsauginiais skydeliais, saugančiais akis ir veidą.

Kūno apsaugos diržai (apraišai) – tai diržai, apjuosiantys dirbančiojo kūną taip, kad kritimo atveju smūgio jėga būtų paskirstoma nukreipiant ją tolygiai į atspariausias kūno vietas.

Kritimo metu žmogaus kūnas patiria apkrovą, kuri tiesiogiai priklauso nuo žmogaus svorio ir kritimo aukščio. Nustatyta, kad maksimali apkrova, kritimo atveju dar nesukelianti žmogui rimtų sužalojimų, yra 6 kN.

Jei kritimo atveju nenaudojamos kritimo blokavimo priemonės, tenkanti žmogui vidutiniškai 12 kN apkrova sukelia jam negrįžtamus sunkius ar net mirtinus sužalojimus: lūžta kaulai, plyšta audiniai bei vidaus organai. Jei nebus panaudota smūgio energiją sugerianti priemonė, net ir dėvėdamas apraišus, dirbantysis patirs sunkius kūno sužalojimus. Kritimo metu žmogaus kūną veikiančios jėgos priklauso nuo kūną juosiančių diržų ploto, jų išsidėstymo, nuo kūno padėties smūgio jėgos krypties atžvilgiu.

Krovinių rankomis kėlimas. Krovinių kėlimo rankomis darbai paskirstomi, atsižvelgiant į krovinio svorį, darbo vietos pobūdį, darbuotojų fizines galimybes, jų amžių ir kitus veiksnius.

Darbo metu nuolat keliamų gaminių leidžiama masė kilogramais:

Amžius (metais)	Moterys	Vyrai
15 – 17	10	15
18 – 39	15	25
Virš 40	10	20

Siekiant kėlimo metu išvengti rizikos, kroviniai turi būti tinkamai įpakuoti ir kraunami tik tam parinktose bei parengtose vietose.

46.14. Aplinkosaugos ir trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimai

Šis projektas atitinka galiojančius statybos reglamentus, ekologinius, higieninius ir priešgaisrinius reikalavimus. Projektą pakeisti leidžiama tik gavus autoriaus sutikimą ir suderinus su projektą derinančiomis organizacijomis. Neigiamos įtakos aplinkai šiuo projektu numatyti statybos darbai neturės, vanduo, aplinkos oras, dirvožemis, žemės gelmės ir gruntiniai vandenys nebus teršiami. Įvykdžius statybos darbus, kraštovaizdis nepablogės. Arti teritorijos nėra poilsiaviečių, stovyklaviečių, archeologinių paminklų. Taip pat nėra teršiančių medžiagų kaupimo objektų.

Šiuo projektu teisininko, visuomenės veikėjo Andriaus Bulotos sodyboje numatomas pastato – sandėlio kapitalinis remontas, todėl atliekant darbus, labai svarbu nesunaikinti vertingųjų objekto savybių.

Visi statybos proceso dalyviai turi jausti **socialinę atsakomybę** už veiklą, vykdomą kultūros paveldo statinyje, kultūros paveldo objekte, jo teritorijoje, apsaugos zonoje ar vietovėje.

Atliekant tinklų statybos darbus, turi būti atsižvelgiama į draudimus ir apribojimus, keliamus vykdomai veiklai šioje zonoje.

46.14.1 Aplinkosaugos reikalavimai. Visi statybos metu naudojami mechanizmai ir mašinos turi būti techniškai tvarkingi, kad degalai ir tepalai nepatektų į gruntą ir neužterštų grunto bei gruntinio vandens. Naftos produktais užterštas gruntas turi būti išvežtas ir nukenksmintas. Degalai ir tepalai turi būti saugomi specialiai įrengtose aikštelėse. Tara, kurioje laikomi degalai ir tepalai, turi būti sandari. Į gruntinį vandenį taip pat neturi patekti betono ar skiedinio likučiai bei rišamosios medžiagos.

Mažinant oro taršą, privaloma vengti atviros ugnies kaitinant bitumą, vandenį, naudoti mažiau toksinių medžiagų. Mašinų varikliai privalo būti sureguliuoti taip, kad išmetamųjų dujų kiekis neviršytų leidžiamųjų normų, o nedirbančios mašinos turi būti su išjungtai varikliais.

Rangovas turi užtikrinti, kad privažiavimo keliai, praėjimo vietos būtų visuomet švarios ir be kliūčių, nes jis atsako už žalą, padarytą tokiems keliams, praėjimo vietoms.

Rangovas rangos sutarties galiojimo metu privalo prižiūrėti ir užtikrinti tvarką grunto kasimo ir supylimo darbų vietose, transportavimo keliuose, atliekų naikinimo vietose. Rangovo pareiga yra saugoti aplinką nuo dulkių, dūmų, cheminės taršos, triukšmo. Rengiant dangai pagrindus, gali būti padidintas dulkėtumas, todėl, jam esant, paviršių būtina palaistyti vandeniu.

Draudžiama naudoti kenksmingas aplinkai medžiagas.

46.14.2 Trečiųjų asmenų interesų apsaugos reikalavimai. Visą statybos laikotarpį Rangovas turi užtikrinti, kad nebūtų pažeistos trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos. Visi statybos darbai, kurie susiję su trečiaisiais asmenimis, turi būti derinami su jais ir gaunamas iš jų rašytinis sutikimas. Vykdamas darbus, būtina juos suderinti su suinteresuotų inžinerinių tinklų įmonių atstovais.

Statinys turi būti remontuojamas ir suremontuotas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant suremontuotą statinį trečiųjų asmenų gyvenimo ir veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas. Šios sąlygos yra:

- 1) statinių esamos techninės būklės nepabloginimas;
- 2) galimybė patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius ir gatves;
- 3) galimybė naudotis inžineriniais tinklais;
- 4) patalpų, skirtų žmonėms gyventi, dirbti ar verstis kita veikla, natūralaus apšvietimo pagal higienos ir darbo vietų įrengimo reikalavimus išsaugojimas;
- 5) gaisrinę saugą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytų saugos priemonių išsaugojimas;
- 6) apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdžių ir pavojingos spinduliuotės;
- 7) apsauga nuo oro, vandens, dirvožemio ar gilesnių žemės sluoksnių taršos; aplinkos apsaugos statinių ir priemonių, jų veiksmingumo išsaugojimas; gamtos ir kultūros vertybių išsaugojimas; vertingų želdinių išsaugojimas; gaisro gesinimo sistemų išsaugojimas;
- 8) hidrotechnikos statinių ir melioracijos įrenginių išsaugojimas, kad nebūtų pažeistas tų statinių ir įrenginių sukurtas hidrogeodinaminis režimas.

Statybos darbai nepadidins aplinkos taršos, gali kai kurių darbų metu nežymiai padidėti triukšmo lygis, lyginant su foniniu kaimo triukšmu.

Siekiant sumažinti neigiamą poveikį gretimybėms ir trečiųjų asmenų interesams, turi būti apribotas mechanizmų ir įrankių skleidžiamas triukšmas ir vibracija (žiūrėti aukščiau „reikalavimai statybos įrangai“). Didelį triukšmą skleidžiantys mechanizmai ir įrankiai turi būti pakeisti kitais arba numatant jiems triukšmo slopintuvus.

Siekiant išvengti neigiamo vibracijos poveikio prie esamų statinių ir pastatų, vibraciją sukeliantys mechanizmai, šiose zonose, gali būti naudojami tik su Statytojo leidimu, įvertinus statinių ir pastatų būklę.

Įgyvendinant šį projektą, remonto metu trečiųjų asmenų gyvenimo, darbo ar kitos veiklos sąlygos nebus suvaržomos - išlieka galimybė patekti į vietinės ir valstybinės reikšmės kelius, išlieka galimybė naudotis inžineriniais tinklais.

Kaimyninių sklypų įvadiniai inžineriniai tinklai nebus paliesti. Pastato statybos darbų metu neigiamos įtakos gretimoms teritorijoms nebus. Gretimiems pastatams vandens ir elektros tiekimo trikdymų nebus. Galimas tik trumpalaikis vandens, elektros sustabdymas statomo pastato prijungimo prie atitinkamų tinklų metu.

Siekiant sumažinti trečiųjų asmenų nepatogumus, Rangovas turi užtikrinti kaip įmanoma spartesnę ir kokybišką darbų atlikimą. Statybos darbai, kuriuos atliekant triukšmas viršija arba gali viršyti ribinius dydžius, turi būti vykdomi tik darbo dienomis ir tik nuo 7.00 iki 19.00 val.

Šiam sklypui, kuriame bus vykdomi projekto sprendiniai, nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (punktas 46.3.6).

Jeigu būtų pažeisti trečiųjų asmenų turtiniai interesai, šiems asmenims turės būti atlyginama LR įstatymų nustatyta tvarka.

Statybos darbai turi būti vykdomi prisilaikant aplinkos apsaugos norminių reikalavimų ir taisyklių. Išvežti iš statybos objekto dulkančias atliekas autotransportu, tik gerai uždengus kėbulą, priešingu atveju draudžiama. Statybos aikštelė rangovo turi būti pastoviai tvarkoma. Šiukšlės turi būti kaupiamos konteineriuose ir rūšiuojamos.

46.15. Statinių statybos ir statybos darbų eiliškumo grafikas; statybos skirstymas etapais, darbų sezoniškumo įtaka, pamainų skaičius, hidraulinių ar kt. bandymų trukmė, būtinos technologinės pertraukos, statybos ribojimas ar dalinis konservavimas ir kt.

46.15.1 Statinių statybos ir statybos darbų eiliškumo grafikas. Šiuo metu statybos darbų trukmė nustatoma statytojo (užsakovo) ir vykdytojo (rangovo) sutartimi, nes nėra Lietuvos Respublikoje įteisintų naujų statybos trukmės normų. Statybos trukmė priklauso ir nuo savalaikio aprūpinimo pakankamais finansiniais resursais.

Darbų vykdymo metu neturi būti pažeisti trečiųjų asmenų interesai. Esant reikalui, būtina įspėti gretimų sklypų savininkus apie apribotą automobilių parkavimą statybos darbų vykdymo laikotarpiu ne mažiau kaip prieš 14 dienų iki statybos darbų vykdymo pradžios.

Numatomas statybos darbų eiliškumas nebūtinai turi atitikti žemiau pateiktą.

Paruošiamieji darbai. Šis statybos darbų etapas, skirtas statybvietės įrengimui, susideda iš šių darbų: geodezijos darbai statybvietėje; buitinių patalpų (konteinerio tipo vagonėliai su pirmosios pagalbos patalpa) ir kitų laikinųjų pastatų (biotualetai, kilnojami uždari sandėliai statybinėms medžiagoms, statybinių atliekų konteineriai ar kt.) statyba; laikinųjų inžinerinių tinklų tiesimas (sprendžia rangovas, esant poreikiui); statybvietės apšvietimo įrengimas. Taip pat turi būti įrengiami laikini inžineriniai tinklai (sprendžia rangovas, esant poreikiui), priešgaisriniai postai, nustatoma rūkymo vieta, įrengiamas statybos informacinis standas.

Priešgaisrinio posto, sandėliavimo aikštelės, šiukšlių konteinerio vietos turi būti parinktos taip, kad po jais nebūtų požeminių ir antžeminių inžinerinių tinklų (šiluminių trasų, vandentiekio ir nuotekų vamzdynų, dujotiekio, elektros ir ryšių kabelių). Taip pat negalima jų įrenginėti ant šaligatvių, praėjimų, pravažiavimų, automobilių stovėjimo ir vaikų žaidimo aikštelių.

Pagrindiniai darbai. Atlikus visus statybvietės ruošimo darbus, prisilaikant statybos darbų technologijos eiliškumo, vadovaujantis projektiniais sprendiniais bei techninėmis specifikacijomis, pradedami projekte numatyti pagrindiniai statybos darbai. Pagrindiniame statybos darbų periode siūlomas toks sustambintas statybos darbų technologinis eiliškumas: pastato konstrukcijų demontavimas, pamatų remontas, sienų ir stogo įrengimas, angų užpildymas langų, durų blokais, vidaus inžinerinių sistemų įrengimas, apdailos darbai, lauko inžinerinių tinklų įrengimas, lauko gerbūvio darbų atlikimas ir kt.

Visi šie darbai turi būti aprašyti projekto sudėtinėse dalyse ir šioje projekto dalyje jie neatkartojami. Visi darbai turi būti atliekami prisilaikant projekto dalių aiškinamųjų raštų (tekstinės dalies) nurodymų ir pastabų.

Baigiamieji darbai. Užbaigus pagrindinius darbus, atliekamas statybvietės sutvarkymas (išvežamos statybinės šiukšlės, sutvarkoma teritorija, laikini aptvėrimai išardomi, o visa aplinka tiek darbo zonoje, tiek greta, jeigu ji statybos proceso metu buvo pažeista, turi būti atstatyta į pirmąją padėtį arba taip, kaip buvo numatyta projekte).

Statybos darbų eiliškumas ir terminai turi būti apspręsti rangovo paruoštame „Statybos darbų grafike“, o statybos darbai gali būti pradėti vykdyti tik Rangovui (vykdytojui) parengus statybos darbų technologijos projektą. Kadangi nėra aiškios užsakovo su būsimu rangovu susitarimo sąlygos bei sutartinių grafikų, pateikiamas preliminarus grafikas, o siūlomas darbų eiliškumas aprašytas aukščiau.

Siūloma orientacinė 6 mėnesių statybos trukmė ir toks preliminarus darbų grafikas:

Eil. Nr.	Darbų (etapo) pavadinimas	Darbų atlikimo trukmė mėnesiais					
		1 mėnuo	2 mėnuo	3 mėnuo	4 mėnuo	5 mėnuo	6 mėnuo
1	Paruošiamieji darbai						
2	Pagrindiniai darbai						
3	Baigiamieji darbai						

46.15.2 Statybos skirstymas etapais. Bendroju atveju darbų skirstymas etapais turi būti aptariami su Užsakovu, rengiant projektą. Nustatant statybos etapų bei atskirų statybos darbų patogiausią pradžios ir pabaigos laiką, turi būti atsižvelgta į šiuos faktorius:

- būtinybė, vykdant statybos darbus, nenutraukti technologinio proceso;
- atskirų statybos darbų (konstrukcijų) sudėtingumas ir atsakingumas;
- keliamus normatyvinius statybos dokumentų reikalavimus atskirų statybos darbų (konstrukcijų) vykdymui;
- būtinų laikinų konstrukcijų ar kitų priemonių, vykdant statybos darbus, sudėtingumas ir kaina.

Šiame projekte numatyti darbai bus atliekami vienu etapu.

46.15.3 Darbų sezoniškumo įtaka. Įveikti neigiamą sezoniškumo įtaką statybų apimtims, kainai, kokybei padeda sumažinti geras metinių darbų planavimas. Rangovas turi planuoti darbus taip, kad šaltuoju metų laiku daugiausiai būtų dirbama pastato viduje. Vykiant darbus žiemos metu, naudojamos papildomos priemonės, įvairūs priedai, kurios brangina statybą.

Betonuojant žiemą, būtina naudoti betoną su užšalti neleidžiančiais priedais. Tokių priedų pagrindą gali sudaryti natrio ar kalcio chloridas, formiatas arba natrio nitritas ir panašios medžiagos, neleidžiančios vandeniui užšalti. Paprastai reikiamas jų kiekis paskaičiuojamas įvertinus oro temperatūrą. Taip gaunamas betonas, kuris stingsta neužšaldamas net esant minusinei temperatūrai.

Ruošiantis dengti stogą vertėtų tam pasirinkti kaip galima labiau palankesnes sąlygas – kai nėra vėjo ir nesninga, nes priešingu atveju stogo dengimas gali tapti ilgu ir varginančiu procesu.

46.15.4 Pamainų skaičius. Pamainų skaičius turi būti nustatytas rangovo ir užsakovo susitarimu.

46.15.5 Hidraulinių ar kt. bandymų trukmė. Bendroju atveju statinio statybos vadovas privalo organizuoti nu-
tiestų inžinerinių tinklų, sumontuotų inžinerinių sistemų bei įrenginių išbandymus, dalyvaujant atitinkamų statinio
statybos specialiujų darbų vadovams ir specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovams, statinio pro-
jekto vykdymo priežiūros vadovui ir statinio projekto vykdymo priežiūros dalių vadovams (jei tai numatyta statinio
projekto vykdymo priežiūros sutartyje), atitinkamų inžinerinių tinklų savininkams (naudotojams) ir, kai reikia, –
kitų institucijų atstovams.

Vienas iš užbaigimo komisijai pateikiamų dokumentų yra nustatyta tvarka užpildytas statybos darbų žurnalas
su paslėptų darbų ir statinio laikančiųjų konstrukcijų išbandymų apkrovomis aktais, statinio inžinerinių sistemų bei
inžinerinių tinklų apžiūros ir išbandymo aktais (kai išbandymai privalomi pagal teisės aktų reikalavimus).

46.15.6 Būtinios technologinės pertraukos, statybos ribojimas ar dalinis konservavimas. Atliekant darbus,
būtinios technologinės pertraukos nurodomos konkrečių medžiagų, konkrečių sistemų įrengimo aprašymuose.

Statybos ribojimas ar dalinis konservavimas nenumatomas.

Statinio konservavimo darbai atliekami, jei numatoma ilgesnė kaip 3 mėnesių statybos sustabdymo trukmė.
Statinio konservavimo darbai turi būti atlikti per 30 kalendorinių dienų nuo statybos sustabdymo, išskyrus atvejus,
kai statinio konservavimo darbams pirkti, taikant viešųjų pirkimų įstatymą, konservavimo projekte numatytas il-
gesnis šių darbų atlikimo terminas. Statytojas atlieka statinio konservavimo darbų techninę priežiūrą, vadovauda-
masis galiojančiais reglamentais. Statytojas atsako už užkonservuoto statinio priežiūrą iki jo statybos atnaujinimo.
Statytojas, neužtikrinęs statinio konservavimo darbų atlikimo Aprašo nustatyta tvarka, atsako už nelaimingus atsiti-
kimus statybvietyje, aplinkos taršą iš statybvietytės, taip pat už avarijas ir statinio konstrukcijų deformacijas sustab-
džius statybą pagal Lietuvos respublikos įstatymus.

46.16. Specialūs reikalavimai neįprastų statybos darbų technologijai

Pastato pamatai atkasami visu perimetru, remontuojami, gilinami, įrengiama pamatų hidroizoliacija ir dre-
nuojanti membrana. Pastato perimetru įrengiama alsuojanti nuogrinda su lauko riedulių danga.

Pirmiausiai darbo zonoje nuvalomas pamatų mūro paviršius, išvalomos siūlės, pašalinami sutrupėję akme-
nys. Sudėtinio cemento – kalkių skiedinio pagalba užpildomos pamatų mūro ertmės, naujai permūrijami iškritę ir
pažeisti mūrinio akmenys. Toliau zonomis iki 1,5 metro atliekamas visų pamatų valymas ir restauravimas.

Toliau pamatai gilinami. Gilinamų pamatų statybos darbų technologija smulkiai aprašyta projekto kon-
strukcijų dalyje. Pamatai stiprinami (gilinami) ruožais iki 1,5 metro. Ruožas pradedamas stiprinti (iškasamas gruntas
iš po pamato) tik tuomet, kai šalia esančio sustiprinto ruožo betono stiprumas pasiekia ne mažiau kaip 70% projek-
tinio betono stiprumo. Gilinimų eiliškumo atlikimas sprendžiamas statybos darbų technologiniame projekte.

Prieš statybos darbus turi būti paruoštas statybos darbų technologijos projektas ir vykdomoms atskiroms sta-
tybos darbų rūšims turi būti parengtos statybos darbų technologinės kortelės, kuriose turi būti statybos darbų
technologiniai aprašymai, montavimo schemas, gaminių stropavimo schemas, mechanizmų ir darbininkų iš-
dėstymas, nurodyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai su nurodytomis kolektyvinėmis ir asmeninėmis
apsaugos priemonėmis.

Visi statybos darbai ir kiekvienas statybos procesas turi būti:

- atliekamas pagal statybos darbų technologijos projekte sudarytas technologines korteles;
- vykdomas pagal techninio projekto aiškinamųjų raštų ir pastabų reikalavimus;
- vykdomas griežtai prisilaikant STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ bei kitų ga-
liojančių norminių dokumentų reikalavimų.

Statybos aikštelėje turi būti užtikrintas visų statybinių elektros įtaisų įžeminimas, mechanizmų besisukančių dalių aptvėrimas, pakankamas ir saugus darbo vietų apšvietimas tamsiuoju paros metu, kenksmingų dujų, garų ar dulkių priemaišų ore nebuvimas, tinkamas statybinių medžiagų sandėliavimas, tinkamas elektros srovės įtampos 13-36 V ribose parinkimas, visų elektros įtaisų dalių su srove (neizoliuoti laidai, kirtiklių ir saugiklių kontaktai, gnybtai) apsaugojimas tinkamais aptvarais.

46.16¹. Statinio statybos techninės priežiūros organizavimo ir vykdymo tvarka (reikalavimai statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėčiai ir kvalifikacijai, statinio statybos techninės priežiūros periodiškumas ir darbo apimtis, nurodyta valandomis, vadovaujantis reglamento 18 priedu)

Statinio statybos techninės priežiūros organizavimo ir vykdymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos statybos įstatymas, statybos techniniai reglamentai STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“, STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ ir kiti galiojantys normatyviniai dokumentai bei teisės aktai.

Statinio statybos techninė priežiūra privaloma (*išskyrus atvejus, kai ne didesnių kaip 300 m² bendrojo ploto nesublokuotų vieno buto gyvenamųjų namų, pagalbinio ūkio paskirties pastatų, nesudėtingųjų statinių statyba vykdoma ūkio būdu*), kai statybos darbai turi būti vykdomi vadovaujantis šiais dokumentais: statybos projektu, rekonstravimo projektu, pastato atnaujinimo (modernizavimo) projektu, kapitalinio remonto projektu, griovimo projektu, griovimo aprašu.

Visų statinių, kuriems atliekama statinio statybos techninė priežiūra, privaloma bendroji (bendrujų statybos darbų) techninė priežiūra. Ypatingųjų statinių ir daugiabučių gyvenamųjų pastatų statybai privaloma bendroji (bendrujų statybos darbų) techninė priežiūra ir specialioji statybos techninė priežiūra, jeigu vykdomi specialieji statybos darbai.

Vykdyti statinio statybos techninę priežiūrą gali asmuo, turintis reikalingą statinio statybos techninės priežiūros vadovo atestatą, leidžiantį prižiūrėti šiame projekte numatytus darbus negyvenamosios paskirties statiniuose (sandėliavimo paskirties pastatai), esančiuose kultūros paveldo objekto teritorijoje, jo apsaugos zonoje, kultūros paveldo vietovėje. Statinio statybos techninio prižiūrėtojo atestavimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir STR 1.02.01:2017 „Statybos dalyvių atestavimo ir teisės pripažinimo tvarkos aprašas“.

Bendrąją (bendrujų statybos darbų) techninę priežiūrą gali atlikti vienas statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas) arba jo vadovaujama priežiūros grupė.

Specialiąją statinio statybos techninę priežiūrą gali atlikti vienas specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas arba jo vadovaujama priežiūros grupė.

Neatestuoti atitinkamų statybos sričių specialistai privalo turėti aukštesnįjį statybos išsilavinimą ar kitą techninį išsilavinimą (specialųjį vidurinį). Jie dirba kaip statinio statybos techninio prižiūrėtojo (bendrosios ar specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovo) pagalbininkai ir atsiskaito jam. Statytojui (užsakovui) atsiskaito tik statinio statybos techninis prižiūrėtojas.

Statinio statybos techninės priežiūros grupės sudėtis nustatoma, sudarant techninės priežiūros sutartį STR 1.06.01:2016, V skyriaus nustatyta tvarka.

Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas samdomas ta pačia tvarka kaip ir statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas), kai jo kandidatūrai pritaria statinio statybos techninis prižiūrėtojas.

Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas (kai ji atliekama ne bendrosios techninės priežiūros sudėtyje) yra pavaldus statinio statybos techniniam prižiūrėtojui tik techninės priežiūros koordinavimo klausimais.

Statinio statybos techninis prižiūrėtojas (bendrosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas), vadovaudamasis STR 1.06.01:2016, VII skyriuje nustatyta tvarka vykdo statinio statybos techninę priežiūrą.

Specialiosios statinio statybos techninės priežiūros vadovas, kai jis neįeina į bendrosios techninės priežiūros grupės sudėtį (kai specialiajai statinio statybos techninei priežiūrai sudaroma atskira sutartis), pagal jam priskirtos priežiūros sritį atlieka funkcijas, nustatytas Reglamento STR 1.06.01:2016, VII skyriaus 108.5, 108.6, 108.10–108.22, 108.24 papunkčiuose.

Statinio statybos techninis prižiūrėtojas privalo būti statybvietėje pradedant kiekvieną naują statybos darbų technologinį procesą ir jo metu ne rečiau kaip 2 kartus per savaitę. Statinio statybos techninės priežiūros darbo apimtis išreikšta valandomis nurodyta lentelėje žemiau (STR 1.04.04:2017, 18 priedas).

Statinio statybos techninės priežiūros laiko skaičiavimas

STR 1.01.03: 2017 punktas	STATINIŲ GRUPĖS PAGAL NAUDOJIMO PASKIRTĮ ATITINKANČIĄ STR 1.01.03:2017				
6, 7	PASTATŲ STATYBOS TECHNINĖ PRIEŽIŪRA				
	Eil. Nr.	Pavadinimas	Minimalus valandų skaičius	Pastabos	Šiam projektui valandos
	1	Projekto nagrinėjimas (1000 m ² pastato ploto)	80		5,2
	2	Pastato pamatai (pastato perimetrui tenkančio 100 m ilgio pamatų)	23	Pastato nužymėjimas, tranšėjų iškasimas, grunto sutankinimas ir smėlio pasluoksnio statybos techninė priežiūra, monolitinių betoninių ir gelžbetoninių konstrukcijų apžiūrėjimas nuėmus klojinius ir atitiktis tolimesniems statyboms darbams, pamatų paruošimo hidroizoliacijai ir garo izoliacijai patikrinimas, pamatų apžiūra prieš užpilant gruntą, gręžtinių pamatų įrengimas	8,1
	3	100 m ilgio lauko elektros tinklas (išskyrus žemos ir vidutinės įtampos elektros tinklus)	4		0,0
	4	100 m ilgio lauko vandentiekio, nuotekų šalinimo, šilumos tiekimo tinklai (valandos skaičiuojamos kiekvienam tinklui atskirai)	4		1,0
	5	Bandymai (vienai inžinerinei sistemai)	8		24,0
	6	Laikančiosios konstrukcijos (1000m ³ pastato tūrio)	40		9,2
	7	Stogas (1000 m ²)	36		4,0
	8	Fasadai ir langai 1000 m ²	64		6,1
	9	Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)	52	Specialieji statybos darbai	12,0
	10	Elektros inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)	48		11,1
	11	Elektroninių ryšių (telekomunikacijų) inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)	24		0,0

	12	Vandentiekio inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)	28		6,5
	13	Nuotekų šalinimo inžinerinė sistema (1000 m ³ pastato tūrio)	28		6,5
	14	Gaisro gesinimo sistemos (1000 m ³ pastato tūrio)	22		0,0
	15	Grindų pagrindų paruošimas ir betonavimas (1000 m ²)	12		0,8
	16	Apdailos darbai (1000 m ²)	42		2,7
	17	Statybos sklypo tvarkymas (1000 m ²)	40		4,0
	18	Dokumentacijos tvarkymas (paslėpti darbai, statybos produktų atitiktis dokumentų, statybos žurnalų tvarkymas, aktų pasirašymas)	12	12 val. skirta vienam mėnesiui; valandas reikia dauginti iš statybų trukmės (mėnesiais)	72,0
	19	Geodezinės nuotraukos tikrinimas (1000 m ³ pastato tūrio)	12		2,8
	20	Užbaigimo komisija	24		24,0
				Iš viso:	199,2

46.18. Privalomos pastabos dėl statybos darbų technologijos projekto rengimo. Nuoroda dėl specifinių statybos darbų technologijos projekto ekspertizės reikalingumo

Rangovas pradėti statinio statybos darbus gali tik parengęs statybos darbų technologijos (vykdymo) projektą.

Statybos darbų technologijos projektas privalomas statant, rekonstruojant ar kapitališkai remontuojant ypatinguosius statinius, statinius saugomose teritorijose, statinius apsaugos zonose, nustatytose įstatymais ir Vyriausybės nutarimais, taip pat atliekant statybos darbus sudėtingomis sąlygomis, veikiančios įmonės (kito objekto) ar veikiančių inžinerinių tinklų bei susisiekimo komunikacijų teritorijose bei tretiesiems asmenims priklausančiuose sklypuose, taip pat atliekant žemės darbus greta esamų statinių, po vandeniu ir kitur.

Statybos darbų technologijos projektą, vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ reikalavimais, parengia statinio statybos rangovas (subrangovas) iki statybos darbų pradžios. Rengiant statybos darbų technologijos projektą, privaloma vadovautis statinio projektu, techninio projekto sprendiniais, statybos techniniais reglamentais, įmonės statybos taisyklėmis ir kitais galiojančiais normatyviniais dokumentais. Statybos darbų technologijos projekte turi būti pateikti konkretūs darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo sprendiniai. Jais negali būti nuorodos ar ištraukos iš darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų bei normatyvinių dokumentų.

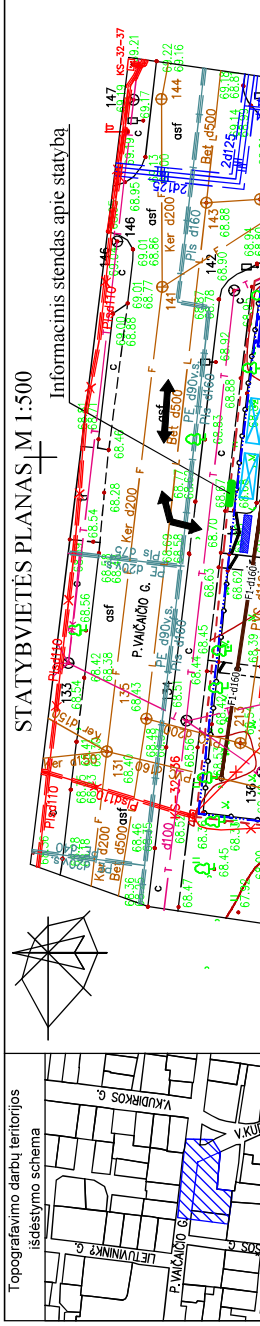
Bendruoju atveju, projektuojant statybvietės planą, optimalus variantas atrenkamas pagal šiuos kriterijus:

- 1) trumpiausias statybinių medžiagų, konstrukcijų pervežimo statybvietėje maršrutas, mažiausias krovimo darbų skaičius;
- 2) mažiausias laikinųjų inžinerinių komunikacijų, kelių, elektros linijų ilgis ir jų susikirtimų skaičius;
- 3) mažiausia laikinųjų darbų statybvietėje vertė ir trukmė;
- 4) galimybė pritaikyti pažangius statybos metodus (srautinę statybą, sustambintas konstrukcijas, kompleksinį mechanizavimą ir pan.);
- 5) darbo sąlygos turi atitikti darbų saugos ir apsaugos nuo gaisro reikalavimus.

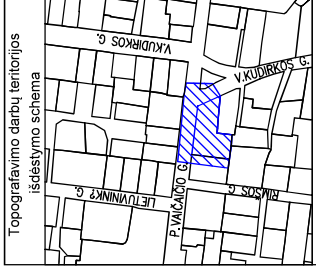
Specifinių statybos darbų technologijos projekto ekspertizė nereikalinga, nes tokių darbų šiame objekte nebus.

Priešremontą	Po remonto	Pastaba:
1. Sklypo plotas	1654 m ²	Statybos darbai
2. Pastato bendras plotas	64,68 m ²	atliekami vienu etapu
3. Pastato tūris	231 m ³	
4. Aukštų skaičius	I vnt.	
5. Pastato aukštis	6,00 m'	
6. Energinio naudingumo klasė	-	
7. Statinio atsparumo ugniai laipsnis	III	

BENDRIJI RODIKLIAI

STATYBVIETĖS PLANAS M 1:500

Topografinio darbu teritorijos išdėstymo schema

SUTARTINAI ŽENKLAI	
	Sklypų ribos
	Nekilnojamosios kultūros vertybės riba
	Esama tvora
	Esami įvažiavimo, išvažiavimo vartai, varteliai
	Įėjimai į remontuojamą pastatą
	Esami šilumos tinklai
	Esami vandentiekio tinklai
	Esami buitinių nuotekų tinklai
	Esami lietaus nuotekų tinklai
	Esami 0,4 kV kabeliniai elektros tinklai
	Esami ryšių požeminiai tinklai
	Esami apšvietimo stulpai
	Esami medžiai visi išsaugomi
	Projektuojami vandentiekio tinklai
	Projektuojami buitinių nuotekų tinklai
	Projektuojami 0,4 kV elektros tinklai vamzdyje
	Projektuojamas žemėnimo kontūras
	Buitinės patalpos - vagonėliai
	Pirmosios pagalbos patalpa
	Biotoaletas
	Konteneriai statybiniams atliekoms kaupti iki jų išvežimo (pastaba Nr.5)
	Kilnojami uždari sandėliai
	Medžiagų sandėliavimo vietos
	Rūkyimo vieta
	Inžinieriaus transporto priemonių ratų plovimui
	Priešgaistrinis skydas
	Krovinių automobilių judėjimo kryptis
	Grunto sandėliavimas
	Evakuacijos kryptis (konkrečią vietą turės nurodyti statybos vadovas)
	Automobilinio kranų galimja stovėjimo vieta
	Stieles stieks 3 ± 18 m. Kelimo galia 0,6 ± 15,2 t.
	Krano siektio ribotuvai

±0,00=68,80

EKSPLIKACIJA	
1.	Remontuojamas sandėlis
2.	Esamas administracinis pastatas

Informacinis stendas apie statybą

Projektuojamas skirstomasis skydas

51/29 - 0293

Projektuojama vandens kolonėlė

51/29 - 0313

Esamas vandens apskaitos mazgas

Už įvadinės pastato vandens apskaitos nuosekliai įrengti kontrolinę apskaitą į remontuojamą pastatą

PASTABOS

1. Visi statybos proceso dalyviai privalo jausti socialinę atsakomybę už veiklą, vykdomą kultūros paveldo statinyje, kultūros paveldo objekte, jo teritorijoje, apsaugos zonoje ar vietojeje. Taip pat negali būti pažeidžiami trečiųjų asmenų interesai. Darbu metu sugadintas dangas privaloma atstatyti į buvusią padėtį.
2. Vykdamas darbus esamų komunikacijų apsaugos zonoje, būtina vadovautis LR specialiuoju žemės naudojimo sąlygų įstatymu ir prieš darbų pradžią suderinti su jų savininkais (naudotojais, valdytojais) saugos priemonės bei įvykdyti savininkų atstovų nuorodymus, kurie įrašomi į statybos darbų žurnalą.
3. Klojant inžinerinius tinklus susikirtimo vietose su esamais tinklais, juos privaloma išramstyti ar pakabinti, o esamų tinklų įgilinimus tikslinti vietoje.
4. Būtina laikytis transporto priemonių atstumo nuo transjėjos. Pastebėjus transjėjos ramsčių deformacijas, transporto priemonę privaloma atitraukti nuo šlaito ir papildomai jį sutvirtinti.
5. Statybvietėje turi būti išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos: komunalinės atliekos; inertinės atliekos; perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, antrinės žaliavos; pavojingosios atliekos; netinkamos perdirbti atliekos. Daugiau apie susidarancias atliekas skaityti aiškinamajame rašte, punktas 46.7.
6. Esant būtinumui, dėl laikinų elektros energijos sistemų įrengimo, rangovas turi kreiptis į atitinkamas tarnybas dėl laikinų elektros energijos įvadų techninių sąlygų išdavimo arba naudotis savo turimu benziniu ar dyzeliniu elektros srovės generatoriumi.
7. Esant reikalui dėl laikino vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo, rangovas turi kreiptis į vandens tiekimo įmonę dėl vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sąlygų išdavimo ir sutarties sudarymo.
8. Ratų plovimo įrenginui vanduo atsivežamas talpose arba pajungiamas nuo laikinų statybvietės vandentiekio tinklų, panaudojant susukamą vandens žarną. Ratų plovimo įrenginys matinamas iš kilnojamojo benzinio arba dyzelinio elektros srovės generatoriaus arba pajungiamas nuo laikinų elektros tinklų, panaudojant elektros laidą - prailgintoją.
9. Prieš statybos darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatytos (nustatomos) pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia arba gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai. Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos (atškinamasis raštas, p. 46.13.1-46.13.3.).
10. Statybos darbų metu pažeistos dangos turi būti atstatytos, sugadinta žalia veja išlyginta, sugadinti želdiniai atkurti.
11. Tikslų medžiagų sandėliavimo, atvežimo į statybos aikštelę darbų eiliškumą, paruošia rangovas darbų technologiniame projekte, suderinęs su Užsakovu. Rangovas gali koreguoti arba dalinai keisti pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalyje priimtus sprendinius, jei tai nepakenks darbų organizavimo dalyje priimtiems sprendiniams, darbų kokybei bei nepažeis darbu saugos reikalavimų.

0	2023-06	Statybą leidžiančiam dokumentui gauti, statybai
LAIDA	ISLEIDIMO DATA	Laidos statusas ir išleidimo priežastis
PROJEKTUOTOJAS		
Kultūros paveldo objektas: TEISININKO, VISOJUMENIS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS UNIKINIS PASTATAS (u.k. NKV registre 41258)		
Projekto pavadinimas: SANDĖLIAVIMO PASKIRTIES PASTATO (TEISININKO, VISOJUMENIS VEIKĖJO ANDRIAUS BULOTOS SODYBOS UNIKINIS PASTATAS u.k. NKV registre 41258) VAIČAČIŪKO G. 16, MARJAMPOLĖJE, KAPITALINIO REMONTO PROJEKTAS		
DOKUMENTO PAVADINIMAS:		
Laida	0	
STATYBVIETĖS PLANAS M 1:500		
DOKUMENTO ŽYMŪS: 2301-01-TP-SO-B-01		
LAPAS LAPU		
1 1		

Projekto autoras: L&G UAB "LAIMOS IR GINTO PROJEKTAI", i.k. 251462740; P. Bulienienės g.14, Marjampolė, tel.nr.: +370 343 92313; e.p.: info@lprojektai.lt	PV	D. Lingė	2023-06
Kval. Dok. Nr. A1428	Atleisto Nr. 1754	SO PDV I. Valincienė	2023-06
Individualios veiklos vykdymo pažyma Nr.675528 Tel.: +370 605 90045; el. paštas: irenute@ayahoo.com			
MARJAMPOLĖS SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA, i. k. 198769113			